

תסקיר מעצר

חיה זנדברג *

- א. פתח דבר
- ב. תסקיר המעצר: מעצר לפני כתב אישום ומעצר לאחר הגשת כתב אישום
- ג. ייעודו של תסקיר המעצר
 1. כללי
 2. תסקיר מעצר וחלופות מעצר
- ד. על תסקיר המעצר לעומת תסקיר המבחן
- ה. מתי ראוי להזמין תסקיר מעצר? — הצגת השאלה
 1. כללי
 2. תופעת "גלגול האחריות" ו"השירות טרם משפט" בארצות־הברית
 3. מסקנה: הצורך בקריטריונים
- ו. קריטריונים להזמנת תסקיר מעצר
 1. המחקר
 2. הערה מוקדמת: התסקיר — במקרי גבול בלבד
 3. מקרי הגבול
 - (1) היעדר עבר פלילי
 - (2) נסיבות אישיות
 - (3) העברה
 4. אלימות במשפחה
 5. טיפול גמילה
- ז. תסקיר מעצר "לרעת" הנאשם
- ח. סיכום

* דוקטור למשפטים, הפקולטה למשפטים, האוניברסיטה העברית, ירושלים. העמדות המובעות במאמר מבטאות את דעתי הפרטית בלבד.

א. פתח דבר

חוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – מעצרים), התשנ"ו–1996 (להלן: "חוק המעצרים") חידש חידושים רבים וחשובים, שעל רובם שורה "רוחו" של חוק-יסוד: כבוד האדם וחירותו, לאמור: הענקת משקל נוסף לזכויות החשוד והנאשם¹. במאמר זה ברצוני לדון באחד החידושים שקיבלו תשומת לב מעטה יחסית באקדמיה, אך הוא בעל חשיבות רבה בתחום המעשי. כוונתי היא לתסקיר המעצר. תסקיר המעצר הוא מסמך שמכין קצין מבחן, והוא כולל תיאור של מצבו הרגשי והסוציו-אקונומי של החשוד או הנאשם, ולעתים אף המלצה הנוגעת למעצרו או לשחרורו בערובה. תסקיר המעצר מובא לעיון השופט, ובמסגרת ההכרעה השיפוטית הוא יכול לשמש בשאלה אם לעצור את הנאשם או החשוד או אם לשחררו. אמנם כן, גם קודם לחקיקת חוק המעצרים הכירה הפסיקה באפשרות להזמין דו"ח מאת קצין מבחן כבר בשלב המעצר², אולם טרם לחקיקתו של החוק היה זה חריג, שנעשה בו שימוש מצומצם ביותר. כיום סעיף 21א לחוק המעצרים³ מקנה לבית המשפט הדן במעצר, סמכות מפורשת להורות על הגשת תסקיר מעצר. בעקבות חקיקת סעיף 21א לחוק, השימוש בתסקיר המעצר נעשה תדיר ונפוץ, ועל כן סבורני כי מן הראוי להרחיב את הדיבור על חידוש זה⁴.

- 1 עוד על "רוחו" של חוק המעצרים ועל חידושו, ראו חיה זנדברג פירוש לחוק המעצרים 18–16 (2001).
- 2 ראו, למשל, בש"פ 5874/91 לוי נ' מדינת ישראל, פ"ד מו(1) 596 (1992).
- 3 זו לשונו של ס' 21א לחוק המעצרים:

"תסקיר מעצר"

(א) בדיון בבקשה למעצר לפי סעיפים 12 ו-21 ובערר על החלטה לפי סעיפים אלה, רשאי בית המשפט להורות על הגשת תסקיר מעצר, ורשאי הוא להורות על שחרור בפיקוח קצין מבחן, כאמור בסעיף 48(א)(6); תסקיר מעצר לא ישמש תסקיר קצין מבחן לענין העונש, על פי הוראות סעיף 37 לחוק העונשין, התשל"ז–1977 (להלן – חוק העונשין); על תסקיר מעצר יחולו הוראות סעיף 191 לחוק סדר הדין הפלילי; ואולם, בבקשה למעצר לפי סעיף 12, לא יורה בית המשפט על הגשת תסקיר מעצר, בענינו של מי שהיה עצור פחות מחמישה ימים עד למתן החלטתו, אלא במקרים מיוחדים. (ב) תסקיר מעצר יכלול את נסיבותיו האישיות של הנאשם, משמעות המעצר, החלופות למעצר ולשחרור, או המלצה בדבר תנאים מיוחדים לשחרור בערובה והפיקוח עליהם.

ס' 21א לחוק המעצרים נחקק בשלב השני של חקיקתו של חוק המעצרים, היינו במסגרת חוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – מעצרים) (תיקון), התשנ"ז–1997, ס"ח 116. הסעיף נכנס לתוקף בחלקו (לעניין מעצר "עד תום ההליכים") ביום 1.1.1998, ובחלקו (לעניין מעצר "לפני כתב אישום") ביום 1.1.1999. שם, בעמ' 127.

- 4 די אם נזכיר כאן כי במהלך חודש אוגוסט 2003 לדוגמה, ניתנו בבית המשפט העליון בלבד 31 החלטות בעניין תסקיר מעצר מתוך כ-160 תיקי מעצר (כעולה מאתר האינטרנט של בית המשפט העליון: www.court.gov.il). כלומר במשך חודש אחד הסתייע בית המשפט העליון בתסקיר מעצר בכ-20% מתיקי המעצר. זאת, בשעה שטרם חקיקת חוק המעצרים, ההחלטה להתסייע בתסקיר הייתה בבחינת החלטה חדשה ובודדת יחסית.

מטרתי העיקרית במאמר היא לנסות ולקבוע קריטריונים להזמנת תסקיר מעצר. לגישתי, על מנת להבטיח שוויון בפני החוק, מן הראוי הוא לקבוע קריטריונים בעניין. זאת, על מנת שההחלטה אם להזמין תסקיר אם לאו, לא תיקבע לפי זהות השופט או מהות העניין. הניסיון לקבוע קריטריונים יתבסס על מחקר, שיפורט במאמר, בעניין החלטות שבהן הורה בית המשפט העליון על הזמנת תסקיר. אך כטרם נפנה לתיאור המחקר ולקביעת הקריטריונים, נציג בקצרה את המסגרת המשפטית בסוגייתנו.

ב. תסקיר המעצר: מעצר לפני כתב אישום ומעצר לאחר הגשת כתב אישום

סעיף 21א לחוק מקנה לבית המשפט סמכות להורות על הגשת תסקיר מעצר הן בשלב המעצר שלפני הגשת כתב אישום והן בשלב המעצר שלאחר הגשת כתב אישום. כידוע, ישנם שני סוגים עיקריים של מעצר במסגרת ההליך הפלילי: מעצר לפני כתב אישום ומעצר לאחר הגשת כתב אישום.⁵

מעצר לפני כתב אישום הוא מעצר בזמן החקירה המשטרתית, ותכליתו לאפשר את ניהול החקירה באופן תקין.⁶ לעומת זאת, מעצר לאחר הגשת כתב אישום – המכונה גם "מעצר עד תום ההליכים" – הוא מעצר בזמן ניהול המשפט הפלילי. תכליתו של מעצר זה היא לאפשר את ניהול המשפט באופן תקין.⁷

כאמור, סעיף 21א לחוק מקנה לבית המשפט סמכות להורות על הגשת תסקיר מעצר הן בשלב המעצר שלפני הגשת כתב אישום והן בשלב המעצר שלאחר הגשת כתב אישום. עם זאת, השימוש בתסקיר מעצר נדיר יותר כאשר עסקינן בשלב המעצר שלפני כתב אישום. טעם הדבר: הכנתו של תסקיר מעצר דורשת זמן, ואילו מעצר לפני כתב אישום הוא מעצר לפרקי זמן קצרים, הנמדדים בימים.⁸ על כן אין הוא מאפשר, על פי רוב, הכנת תסקיר מעצר. לפיכך קבע המחוקק בסיפה של סעיף 21א(א) לחוק המעצרים כי "בבקשה למעצר [לפני כתב אישום] [...] לא יורה בית המשפט על הגשת תסקיר מעצר, בעניינו של מי שהיה עצור פחות מחמישה ימים עד למתן החלטתו, אלא במקרים מיוחדים".

מדוע ראה המחוקק לנכון להעניק לבית המשפט סמכות להורות על הגשת תסקיר מעצר? נבהיר זאת עתה.

5 בנוסף, קיים גם "מעצר הגישור", הוא המעצר המגשר בין המעצר לצורך חקירה ובין המעצר "עד תום ההליכים". "למעצר גישור", ראו ס' 17(ד) לחוק המעצרים. כן ראו בש"פ 4455/00 מדינת ישראל נ' בדווי, פ"ד נד(4) 794 (2000); בש"פ 8845/04 אלטויל נ' מדינת ישראל, תק"על 05(4) 2500 (2005); דוד ברהום "ימי הביניים" בחוק המעצרים: על נוסחה של הצהרת תובע בשלב מעצר גישור בטרם הגשת כתב אישום" עלי משפט 1 ו 313 (התשס"ז).

6 למעצר לפני כתב אישום, ראו ס' 12–20 לחוק המעצרים.

7 למעצר לאחר הגשת כתב אישום, ראו ס' 21 לחוק המעצרים.

8 לתקופות המעצר לפני כתב אישום, ראו ס' 17, 30–29, 59 לחוק המעצרים. לתקופות המעצר הנוהגות בפועל לפני כתב אישום, ראו זנדברג, לעיל ה"ש 1, בעמ' 20–23.

ג. ייעודו של תסקיר המעצר

1. כללי

תסקיר המעצר מסייע לבית המשפט בשניים: קביעת עילת המעצר ובחינת החלופה למעצר. במה דברים אמורים?

על מנת שבית המשפט יצווה על מעצרו של אדם, בין בשלב שלפני הגשת כתב אישום ובין בשלב שלאחר הגשת כתב אישום, צריכים להתקיים שלושה תנאים: (1) תשתית ראייתית שתקשור את החשוד או הנאשם⁹ לעברה המיוחסת לו. בשלב שלפני הגשת כתב אישום מדובר בראיות המקימות "חשד סביר" לביצוע העברה¹⁰. לעומת זאת, בשלב שלאחר הגשת כתב אישום, מדובר ב"ראיות לכאורה להוכחת האשמה"¹¹.

(2) עילת מעצר, שפירושה הצדקה מיוחדת למעצר. חזקת החפות מפשע מובילה למסקנה שתשתית ראייתית (היא התנאי הראשון שהזכרנו) אין בה די כדי להצדיק מעצר. אלא נדרש טעם מיוחד שיבסס את המעצר. טעם מיוחד זה מכונה עילת מעצר. המחוקק בחוק המעצרים מכיר בשתי עילות מעצר¹², עילת השיבוש¹³ ועילת המסוכנות¹⁴. שתי עילות אלו מוכרות הן בשלב המעצר לפני כתב אישום והן בשלב המעצר לאחר הגשת כתב אישום. בנוסף, בשלב המעצר לפני הגשת כתב אישום מוכרת גם עילת מעצר שלישית, שעניינה "צורך לנקוט הליכי חקירה שלא ניתן לקיימם אלא כשהחשוד נתון במעצר"¹⁵.

(3) היעדר חלופה למעצר. קיומן של תשתית ראייתית ושל עילת מעצר אינו

9 "חשוד" הוא מי שנחשד בביצועה של עברה פלילית, אולם עדיין לא הוגש (וייתכן שאף פעם לא יוגש) נגדו כתב אישום. ראו סעיפים 13, 17 לחוק המעצרים. לעומת זאת, "נאשם" הוא מי שהוגש נגדו כתב אישום. ראו ס' 21 לחוק המעצרים. לכן כשעניין לנו במעצר לפני הגשת כתב אישום, דנים אנו ב"חשוד". לעומת זאת, כשעניין לנו במעצר לאחר הגשת כתב אישום, דנים אנו ב"נאשם".

10 הרישה של ס' 13 לחוק המעצרים. לפירוש הביטוי "חשד סביר", ראו בש"פ 6350/97 רזונשטיין נ' מדינת ישראל, תק"על 97(3) 123 (1997).

11 הרישה של ס' 21(ב) לחוק המעצרים. לפירוש הביטוי "ראיות לכאורה", ראו בש"פ 8087/95 זאדה נ' מדינת ישראל, פ"ד נ(2) 133 (1996).

12 בפועל יש הנדרשים לעילת המעצר השלישית, היא עילת חומרת העברה. ראו בעניין זה חיה זנדברג "חומרת העבירה כעילת מעצר – האמנם סוף הדרך?" משפטים לא 2 323 (2000).

13 עילת השיבוש, פירושה חשש להימלטות מן הדין, חשש לפגיעה בראיות וחשש להרחת עדים. ראו ס' 13(א)(1) וס' 21(א)(1) לחוק המעצרים.

14 עילת המסוכנות, פירושה, בהכללה מסוימת, חשש לביצוע עברות נוספות. ראו ס' 21(א)(1)(ב) לחוק המעצרים. כן ראו רשימת העברות היוצרות חזקת מסוכנות בס' 21(א)(1)(ג) לחוק המעצרים. לעילת המסוכנות, ראו דנ"פ 2316/95 גנימאת נ' מדינת ישראל, פ"ד מט(4) 589 (1995); בש"פ 537/95 גנימאת נ' מדינת ישראל, פ"ד מט(3) 355 (1995).

15 ראו ס' 13(א)(3) לחוק המעצרים. כן ראו בש"פ 5492/98 ברונסון נ' מדינת ישראל, פ"ד נכ(4) 116 (1998); חיה זנדברג "הליכי חקירה שלא ניתן לקיימם אלא במעצר" הפרקליט מד 587 (1998).

מוביל בהכרח למסקנה שיש לצוות על מעצרו של החשוד או של הנאשם. לעתים אפשר להסתפק "בדרך של שחרור בערובה ותנאי שחרור, שפגיעתם בחירותו של הנאשם, פחותה", ובלבד שדרך זו תשיג את "מטרת המעצר" (כלומר תסיר את החשש לשיבוש או את החשש למסוכנות)¹⁶.

כאמור, אחד מתפקידיו של תסקיר המעצר הוא בקביעת עילת המעצר – בדרך כלל עילת המסוכנות. זאת, מאחר שלשירות המבחן יש לעתים כלים טיפוליים-דיאגנוסטיים להערכת מסוכנות, שבעזרתם יכול השירות לסייע לבית המשפט. המברקים שעורך שירות המבחן לנאשמים יכולים להעיד למשל על חוסר תובנה לפסול שבמעשה – חוסר תובנה המעיד על מסוכנותו של הנאשם¹⁷; הם יכולים אף להעיד ביתר שאת שהנאשם מסוכן לבן משפחתו, קרבן העברה¹⁸ וכיוצא באלה. כמו כן, לתסקיר המעצר תפקיד חשוב בקביעת התנאי השלישי: תסקיר המעצר אמור לסייע לבית המשפט לקבוע אם קיימת בעניינו של החשוד או של הנאשם חלופה למעצר¹⁹. התסקיר יכול לסייע לבית המשפט בתחום זה בשני אופנים: האחד, סיוע בקביעה אם אפשר לתת אמון בחשוד או בנאשם אם לאו. השני, הצגת חלופות מעצר חדשות. נעמוד על הדברים מקרוב.

2. תסקיר מעצר וחלופות מעצר

בית המשפט יקבע שקיימת חלופה למעצר אם הוא ייתן אמון בחשוד או בנאשם. באין אמון בכך שהחשוד או הנאשם יקיימו את תנאי השחרור בערובה, אין חלופת מעצר²⁰.

תסקיר המעצר יכול כאמור לסייע לבית המשפט לקבוע אם אפשר לתת אמון בחשוד או בנאשם אם לאו. זאת, מאחר שלשירות המבחן בוחן מקרוב, בבחינה

16 כך קבוע בסעיפים 21(א)(ב)(1) ו-13(ב) לחוק המעצרים, וכך מתחייב מן הזכות לחירות ומעקרון "הפגיעה המינימלית" בזכות זו. ראו ס' 5, 8 לחוק-יסוד: כבוד האדם וחירותו. כן ראו ונדברג, לעיל ה"ש 1, בעמ' 73–80.

17 בש"פ 1063/03 אבו עיסא נ' מדינת ישראל, תק-על 1703 (1) 1270 (2003).

18 ראו, למשל, בש"פ 6425/99 מדינת ישראל נ' פלוני, תק-על 99 (3) 844 (1999); בש"פ 5714/02 פלוני נ' מדינת ישראל, תק-על 02 (2) 810 (2002); בש"פ 5807/02 פלוני נ' מדינת ישראל, תק-על 02 (2) 506 (2002); בש"פ 1461/03 פלוני נ' מדינת ישראל, תק-על 03 (1) 1635 (2003).

19 ראו, למשל, בש"פ 6466/02 גרדשוב נ' מדינת ישראל, תק-על 02 (3) 320 (2002); בש"פ 414/01 אלקובי נ' מדינת ישראל, פ"ד נה(2) 559 (2001); בש"פ 3962/00 ג'אנם נ' מדינת ישראל, תק-על 00 (2) 1749 (2000); בש"פ 6425/99 מדינת ישראל נ' פלוני, תק-על 99 (3) 844 (1999).

20 בש"פ 2955/91 דנינו נ' מדינת ישראל, פ"ד מה (3) 832, פס' 5 (1991). כן ראו, למשל, בש"פ 1883/92 מדינת ישראל נ' ברכה, פ"ד מו(3) 485 (1992); בש"פ 8123/99 אלשווא נ' מדינת ישראל, תק-על 99 (4) 280 (1999); בש"פ 2510/02 מיכאלשווילי נ' מדינת ישראל, תק-על 02 (2) 205 (2002); בש"פ 9075/02 מדינת ישראל נ' אלוואני, תק-על 02 (3) 2485 (2002).

אינדיבידואלית, את אישיותו של החשוד או הנאשם, את מידת השפעת המעצר עליו, את מידת התאמתו לחלופת מעצר ואת חלופת המעצר המסוימת המוצעת על ידו.

תסקיר המעצר מסייע כאמור לבית המשפט גם באיתור חלופות מעצר חדשות, שכן ישנן חלופות מעצר שאפשר להשתמש בהן אך ורק כאשר שירות המבחן מעורב בהן. על כן, ממילא אי-אפשר לבחור בחלופות מעצר אלו מבלי שקדמה לכך הגשת תסקיר מעצר. חוק המעצרים מונה במפורש שלוש חלופות מעצר כאלו: (א) שחרור בפיקוח קצין מבחן²¹; (ב) חובה לקבל טיפול למשתמשים בסמים²²; (ג) חובה לקבל טיפול רפואי או טיפול מקצועי אחר²³.

המשותף לכל חלופות המעצר האמורות הוא שהן כוללות מרכיב מקצועי-טיפול. מן הראוי הוא אפוא ששירות המבחן יהיה מעורב ישירות בחלופות מעצר אלו, שכן בתחום הטיפול-הפילי שירות המבחן נחשב בעיני המחוקק ובעיני בתי המשפט כ"קצין בית המשפט" – היינו כגורם האובייקטיבי והמוסמך²⁴. מעורבות שירות המבחן מושגת, כאמור, באמצעות הגשת תסקיר המעצר.

ד. על תסקיר המעצר לעומת תסקיר המבחן

כאמור, החידוש בהכרה בתסקיר המעצר טמון בכך ששירות המבחן "נכנס לתמונה" כבר בשלב המעצר "עד תום ההליכים" (או בשלב החקירה), ועוד בטרם הרשעה. מבחינתו של שירות המבחן יש בכך, לכאורה, קושי אינהרנטי: שירות המבחן ערוך, מבחינה מקצועית, לשקם עבריינים, היינו מי שהורשעו בדין. על פי רוב, חלק בלתי נפרד מהשיקום ומהטיפול בעבריינים הוא הודאה של הנאשם בביצוע העברה כשלב בהליך החרטה וההכאה על חטא. לעומת זאת, בשלב המעצר עומדות לחשוד ולנאשם חזקת החפות מפשע וחזקת השתיקה, והם בוודאי אינם

21 ס' 48(א)(6) לחוק המעצרים. ראו גם ס' 21א(א) לחוק המעצרים.

22 שם, ס' 48(א)(7).

23 שם, סיפה של ס' 48(א).

24 שירות המבחן הוא חלק ממשד הרווחה, והוא כולל את שירות המבחן למבוגרים ואת שירות המבחן לנוער. במאמר זה נתמקד בשירות המבחן למבוגרים, ולא נדון במאפיינים המיוחדים של מעצר קטינים. קציני המבחן הם עובדי מדינה, והם בעלי השכלה בתחום מדעי ההתנהגות והחברה (בדרך כלל עבודה סוציאלית). התמחותם המיוחדת של קציני המבחן היא בנושא של שיקום עבריינים. תפקידם המרכזי של קציני המבחן הוא בשלב הענישה. בשלב זה תפקידם של קציני המבחן הוא כפול: האחד, לספק לבית המשפט מידע על אודות מצבו הסוציו-אקונומי של הנאשם ולהציג לבית המשפט את נקודת הראות השיקומית בתחום הענישה. השני, לאפשר לבית המשפט להטיל אמצעים עונשיים מיוחדים, שאי-אפשר להטילם ללא שירות המבחן.

ראו לעניין זה אהרן ברק "התסקיר וקצין המבחן למבוגרים" חברה ורווחה ג 162 (1980). כמו כן ראו, חיה זנדרבג "על מעמדו של שירות המבחן בהליך הפילי" משפטים כה 435 (1995).

חייבים להכות על חטא ולהודות בביצוע העברה או להתייחס בכל דרך שהיא לביצוע העברה.

אף על פי כן ראה המחוקק לנכון להיעזר בשירות המבחן כבר בשלב המעצר, שכן גם בשלב זה זקוק השופט למידע על אודות מצבו של החשוד והנאשם האינדיבידואליים הניצבים בפניו, ומידת התאמתם האינדיבידואלית לחלופת מעצר. ואמנם, משנחקר סעיף 21 לחוק המעצרים, קבע המחוקק בסעיף 21 א(ב) לחוק כי:

”תסקיר מעצר יכול לכולל את נסיבותיו האישיות של הנאשם, משמעות המעצר, החלופות למעצר ולשחרור, או המלצה בדבר תנאים מיוחדים לשחרור בערובה והפיקוח עליהם”.

ואכן, תסקיר מעצר טיפוסי כולל מידע על אודות מצבו הסוציאו-אקונומי ונסיבותיו האישיות של החשוד או של הנאשם, בדומה לתסקיר המבחן המוגש בשלב העונש. בכך הנאשם והחשוד, על מאפייניהם האישיים המיוחדים, כמו קמים לתחיה לנגד עיני בית המשפט.

אולם תסקיר המעצר שונה מתסקיר המבחן: תסקיר המעצר צריך לכלול התייחסות למסוכנותו של החשוד ושל הנאשם ולמידת התאמתו לחלופת מעצר. לעומת זאת, תסקיר המבחן צריך לכלול התייחסות לסיכויי שיקומו של הנאשם ולעונש המתאים לו. הכול כמתחייב מהמטרות השונות של שני התסקירים. מכיוון שכך, מובן שתוכנו של תסקיר המעצר יכול להיות וצריך להיות שונה מתוכנו של תסקיר המבחן.

זאת ועוד, לצורך עריכת תסקיר המעצר ייתכן שקצין המבחן יידרש למידע, שהוא רלוונטי מאוד בשלב המעצר, אך שאינו קביל בשלב המשפט גופו ואשר אסור שיגיע לידיעת השופט הגוזר את דינו של הנאשם²⁵. משום כך, קבע המחוקק במפורש בסעיף 21 לחוק את עקרון ההפרדה וההבחנה בין תסקיר המעצר לתסקיר המבחן, לאמור: ”תסקיר מעצר לא ישמש תסקיר קצין מבחן לעניין העונש”. זאת, ממש כשם שהפסיקה קבעה, ככלל, את עקרון ההפרדה בין השופט שדן בתיק המעצר ובין השופט שדן בתיק הפלילי גופו^{26 27}.

25 והשוו, למשל, סמכותו של בית המשפט, לפי דעות מסוימות, לעיין בשלב המעצר בראיות בלתי קבילות לצורך קביעת עילת המעצר. ראו בש”פ 597/93 מדינת ישראל נ’ אבוטבול, פ”ד מז(1) 340 (1993) (השופט כך). מנגד ראו דעתו החולקת של השופט אלון בב”ש 70/86 גינדי נ’ מדינת ישראל, פ”ד מ(1) 449 (1986).

26 ראו ס’ 77 לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ”ד–1984; ע”פ 405/77 פלוס נ’ מדינת ישראל, פ”ד לא(3) 619 (1977); ע”פ 6448/95 ליבקין נ’ מדינת ישראל, פ”ד מט(4) 173 (1995); ע”פ 5456/01 פלוני נ’ מדינת ישראל, תק”על 420 (2001).

27 נעיר כאן כי, באופן דומה, בארצות-הברית הכלל הוא כי מידע שהגיע לידי הרשויות במסגרת הכנתו של תסקיר מעצר (Pretrial Detention Report), הוא מידע חסוי, אולם קצין מבחן רשאי לעיין במידע לצורך הכנת תסקיר מבחן נפרד לעניין העונש (Presentence Report). ראו,

ה. מתי ראוי להזמין תסקיר מעצר? – הצגת השאלה

1. כללי

אחת השאלות המעוררות קושי, היא באילו מקרים ראוי שבית המשפט יזמין תסקיר מעצר. לכאורה, התשובה התאורטית לשאלה זו פשוטה: בכל מקרה. הרי תמיד טוב וראוי הוא שבפני השופט ימצא מידע על אודות החשוד והנאשם האינדיבידואליים המצויים בפניו ועל אודות מידת התאמתם לחלופת מעצר. בפרט הדברים אמורים לאחר חקיקת חוק-יסוד: כבוד האדם וחירותו, שמצוותו היא למעט ככל האפשר בפגיעה בחירות.

אולם מובן שתשובה תאורטית לכאורית זו אינה יכולה לעמוד. שלושה טעמים לדבר: האחד, טעם כלכלי; השני, טעם שעניינו הגנה על אינטרס הציפיות של החשוד והנאשם; השלישי, טעם שעניינו החשש מפני "גלגול אחריות" מבית המשפט לידי שירות המבחן.

(1) הטעם הכלכלי. טעם זה מובן הוא, ואין להמעיט בחשיבותו. משאביו של שירות המבחן מוגבלים. שירות המבחן כורע גם כך תחת העומס המוטל עליו, וידוע כי פעמים רבות הוא נאלץ לבקש מבית המשפט דחיית מועד להגשת התסקיר מחמת העומס העצום²⁸. יתר על כן, אין לנו עניין כאן רק בבזבוז של משאבים מוגבלים, אלא עניין לנו בפגיעה בזכויותיהם של חשודים ונאשמים, שכן כל אימת ששירות המבחן משתמש במשאביו המוגבלים לעניינו של חשוד או נאשם אחד, הדבר בא על חשבון חשוד או נאשם אחר. מן הראוי אפוא לקבוע קריטריונים להזמנת תסקיר מעצר, שיסייעו בשמירה על זכויות החשודים והנאשמים ובמניעת בזבוז משאבים.

(2) אינטרס הציפיות של הנאשם והחשוד. חשוד או נאשם שבית המשפט הזמין בעניינו תסקיר מעצר, מפתח ציפייה לכך שסיכוייו להשתחרר בחלופת מעצר טובים יותר, ולכך שבית המשפט יפעל על פי ההמלצה שבתסקיר. אמנם כן, ציפייה זו בוודאי אינה מחייבת מן הבחינה המשפטית, אולם מן הבחינה האנושית אין מנוס ממנה²⁹. לפיכך, כאשר ברור מלכתחילה שהחשוד או הנאשם לא ישוחררו בחלופת מעצר, שכן אין לתת בהם אמון (כשמדובר למשל בבעלי עבר פלילי מכביד ביותר), אין זה ראוי להשלול אותם על ידי הזמנת תסקיר מעצר. זאת,

Pretrial Services Act of 1982, 18 U.S.C. §§3152–3156. ובפרט ראו שם, ס' 3153 (להלן: "חוק השירות טרם משפט").

28 ראו לדוגמה, ת"פ (ת"א-יפו) 3731/99 מדינת ישראל נ' ס.ב., תק-של (2)02 988 (2002); ב"ש (ירושלים) 2798/01 מדינת ישראל נ' אבוקסיס, תק-מח (3)01 3394 (2001); ת"פ (י"ם) 241/99 מדינת ישראל נ' גאבר, תק-מח (2)00 29587 (2000); ת"פ (ת"א-יפו) 375/96 מדינת ישראל נ' פלוגי, תק-מח (4)97 772 (1997).

29 ראו, למשל, כש"פ 8902/02 נבולסי נ' מדינת ישראל, תק-על (3)02 2597 (2002). כמו כן ראו את הבהרתה של השופטת נאור בבש"פ 7236/03 אברמוב נ' מדינת ישראל, תק-על (3)03 221 (2003).

בפרט לנוכח העובדה שלצורך הזמנת תסקיר נדחה הדיון בעניין המעצר, ובמהלך תקופת ההמתנה לתסקיר נמצא החשוד או הנאשם במעצר.

(3) תופעת "גלגול האחריות". ההחלטה אם לצוות על מעצרו של אדם או על שחרורו אינה החלטה קלה. מדובר בהחלטה הפוגעת בחירותו של אדם, לעתים לתקופה ממושכת, אשר הנה לעתים בעלת השלכות על התיק העיקרי³⁰. אך טבעי הוא כי שופט יירתע מלקבל את ההחלטה לכדו. בה בעת שירות המבחן נהנה כאמור מאמון וממיומנות כתחום שיקום העבריינים. שילובם של שני אלו – הקושי בהחלטה השיפוטית והמיומנות המקצועית של שירות המבחן – מוביל לנטייה ברורה ומובנת ל"גלגול האחריות" בהחלטת המעצר מפתחו של בית המשפט אל פתחו של הגורם המקצועי-הטיפול, הוא שירות המבחן. מנטייה זו ראוי להזהר³¹. ההחלטה אם לעצור או לשחרר אדם היא החלטה שיפוטית, הנתונה לסמכותו של בית המשפט. אל לו לבית המשפט להתנער מאחריותו ולהעבירה לגורם אחר, מקצועי ומיומן ככל שיהיה³².

בהקשר זה מן הראוי לעמוד על כך ששירות המבחן אינו ערוך, מבחינה ארגונית ומהותית, לשאת בכל הנטל הכרוך בפיקוח על מי ששוחררו בחלופת מעצר. בכך שונה שירות המבחן מן "השירות טרם משפט" (Pretrial Services) הקיים בארצות-הברית. במה דברים אמורים?

2. תופעת "גלגול האחריות" ו"השירות טרם משפט" בארצות-הברית
 "השירות טרם משפט" הוקם בארצות-הברית על פי חוק the Pretrial Services Act of 1982³³ (להלן: "חוק השירות טרם משפט"). שירות זה ממלא תפקיד דומה לתפקיד שהוטל על שירות המבחן בשלב שלפני ההרשעה, לאמור: בדומה לשירות המבחן, ל"שירות טרם משפט" בארצות-הברית נתונה הסמכות לדווח לבית המשפט על הנאשם ועל מסוכנותו לציבור ולאחרים³⁴; הסמכות להמליץ על חלופות מעצר³⁵; לפקח על מי שהועמדו בפיקוחם כחלופת מעצר³⁶; לסייע למשוחררים

30 ראו, למשל, הדברים המפורשים שנאמרו בבש"פ 6504/03 מדינת ישראל נ' חביב, פ"ד נז(5) 865 (2003).

31 והשוו לטרונייתו של הנאשם בבש"פ 5665/03 מלול נ' מדינת ישראל, תק"על (2) 2810 (2003).

32 וראו והשוו הכלל הדומה, בנוגע לתסקיר מבחן, לאמור: תהיה אשר תהיה המלצת שירות המבחן כאשר לעונש, גזירת הדין לעולם נותרת בסמכותו של בית המשפט. ראו, למשל, ר"ע 745/86 הרוש נ' מדינת ישראל, תק"על (1) 522 (1987); ברק, לעיל ה"ש 24, בעמ' 165-166; חיה זנדברג "על מעמדו של שירות המבחן בהליך הפלילי" משפטים כה 435, 442-443 (התשנ"ה).

33 ס' 3152-3156 לחוק השירות טרם משפט.

34 ראו שם, ס' 3154(1).

35 ראו שם, ס' 3154(1).

36 ראו שם, ס' 3154(3).

בערובה בהשגת עבודה ובקבלת עזרה רפואית, משפטית או סוציאלית³⁷; ולבסוף, הסמכות להכין תסקירי מעצר³⁸.

עם זאת, תפקידו המרכזי של שירות המבחן בישראל הוא התפקיד השיקומי-טיפולי, ואילו בארצות-הברית חלק נכבד מתפקידיו של "השירות טרם משפט" הוא התפקיד הפיקוחי, שלא נאמר שיטורי. לכך הוא נועד, וכך הוא מאורגן. די אם נציין כאן את העובדה כי בארצות-הברית אפשר להסמיק את הקצינים של "השירות טרם משפט" לשאת נשק³⁹. יתרה מזאת, "השירות טרם משפט" מוסמך להפעיל — הוא עצמו או בעזרת אחרים — מתקנים להחזקת משוחררים בערובה, לרבות לצורך טיפול גמילה^{40, 41}. "השירות טרם משפט" הוא זה שצריך לדווח לבית המשפט על כל הפרה של תנאי השחרור בערובה⁴². בכלל זה, מוטלת עליו החובה לפתח וליישם שיטה לפיקוח על משוחררים בערובה, לרבות החובה לפרסם דו"ח תקופתי בעניין⁴³.

הנה כי כן, על אף הדמיון בין תפקידו של שירות המבחן בישראל בשלב שטרם המשפט לבין תפקידו של "השירות טרם משפט" בארצות-הברית, ישנם בין שני הגופים הבדלים חשובים. לנוכח ההבדלים המתוארים בין הגופים, אין לצפות שגוף הבנוי ומאורגן כגוף טיפולי, כזה הקיים בישראל, יפעל כגוף פיקוחי-שיטורי. על כן יש להיזהר מ"גלגול האחריות" בנושא הפיקוח על חלופות המעצר אל כתפיו של שירות המבחן.

3. מסקנה: הצורך בקריטריונים

מסקנתם של הדברים היא כי יש לקבוע קריטריונים בשאלה מתי ראוי להזמין תסקיר מעצר ומתי לא. דא עקא, כי מדובר בנושא אשר מטבעו קשה לקבוע בנוגע אליו קריטריונים מוגדרים. מדובר בתחום שכרוך בו שיקול דעת רחב, והוא מושפע עד מאוד מהנסיבות האינדיבידואליות של החשוד או הנאשם והמקרה. אף על פי כן, ננסה להלן, תוך הסתייגות בפסיקה, לקבוע קריטריונים כאלו.

37 ראו שם, ס' 3154(7).

38 ראו שם, ס' 3154(8).

39 ראו שם, ס' 3154 (13).

40 ראו שם, ס' 3154(4).

41 והשוו מעורבותו, המינורית פי כמה, של שירות המבחן בישראל לעניין טיפול גמילה כחלופת מעצר. ס' 48(א)(7) לחוק המעצרים קובע כי בית המשפט מוסמך לשחרר אדם כחלופת מעצר, שעניינה חובה לקבל טיפול למשתמשים בסמים, "ובלבד שהטיפול אושר על ידי קצין מבחן". וראו עוד לעיל דיוננו בטקסט הצמוד להערה 22.

42 ראו ס' 3154(5) לחוק השירות טרם משפט.

43 ראו שם, ס' 3154(9).

1. קריטריונים להזמנת תסקיר מעצר

1. המחקר

על מנת לקבוע קריטריונים להזמנת תסקיר מעצר בחנו במהלך חצי שנה את כל החלטות בית המשפט העליון שבהן נדון תסקיר המעצר, בין שהתסקיר הוזמן לראשונה בבית המשפט העליון ובין שהוזמן על ידי הערכאה הראשונה. התקופה שבדקנו היא, באקראי, התקופה שתחילתה ב-1.2.2003 וסופה ב-31.7.2003. בבחירה אקראית זו שקלנו את העובדה שסעיף 21א לחוק המעצרים נכנס לתוקף ביום 1.1.1998, וכיום אנו נמצאים בסוף שנת 2007. התקופה שבחרנו מצויה אפוא לערך באמצע התקופה שבה נמצא סעיף 21א בתוקף. אנו מקווים שאין בבחירה אקראית זו כדי להשפיע על תוצאות המחקר. בחרנו לבדוק תקופה קצרה יחסית – של חצי שנה בלבד – נוכח הכמות הרבה של ההחלטות שניתנו בה בבית המשפט העליון (76 החלטות). התמקדנו בהחלטות של בית המשפט העליון בלבד, שהוא הערכאה העליונה הקובעת את ההלכה.⁴⁴

עם זאת, נבהיר כבר עתה: המחקר לא נועד להצביע על מסקנות סטטיסטיות מחייבות. ביצענו את המחקר משום שללא המחקר נתקלנו בקושי להצביע על מסקנות משפטיות ברורות. זאת, מאחר שאף שקיימות החלטות רבות בנושא תסקיר המעצר, רוב ההחלטות הן החלטות לקוגיות, שקשה להסיק מהן הלכה. על כן סברנו כי איסוף שיטתי של הפסיקה יסייע לנו בהסקת ההלכה, לעתים מבין השיטין.

עוד נעיר כי לא עלה בידינו למצוא, בתקופה שבדקנו, החלטות העוסקות בתסקיר שהוגש לפני הגשת כתב אישום. מן הסתם הדבר נובע מכך שתקופות המעצר לפני הגשת כתב אישום הן קצרות, כך שממילא הסיכוי לכך שעניינו של חשוד המצוי במעצר לפני כתב אישום יגיע לדיון בבית המשפט העליון, הוא נמוך. לא כל שכן, הסיכוי לכך שבמסגרת זו יוזמן תסקיר מעצר, הוא נמוך שבעתיים.

2. הערה מוקדמת: התסקיר – במקרי גבול בלבד

הבהרה ראשונה שראוי להבהיר היא שתסקיר המעצר נועד למקרי גבול בלבד. כאשר ברור שיש לעצור את החשוד או הנאשם, אין מקום להזמין תסקיר. הזמנת תסקיר במקרים אלו תיטע בלב החשוד או הנאשם אשליות שווא שלפיהן יש סיכוי כי ישוחרר. כמו כן, הזמנת תסקיר כאשר ברור שהחשוד או הנאשם ייעצר, מבזבזת, שלא לצורך, את משאביו המוגבלים של שירות המבחן, על חשבון חשודים ונאשמים אחרים. במקרים מעין אלו על בית המשפט למלא את תפקידו ולצוות על מעצרו של הנאשם. ואכן, בית המשפט העליון פסק במפורש כי עצם

44 הבריקה התבססה על הנתונים המופיעים באתר האינטרנט של בית המשפט העליון.

העובדה שנאשם מבקש כי יוגש בעניינו תסקיר מעצר, אין פירושה כי בית המשפט ייתר לבקשה. לנאשם אין זכות קנויה להגשת תסקיר בעניינו.⁴⁵

ואכן, מתוך 76 ההחלטות שניתנו בתקופה שנבדקה, ב-13 החלטות סירב בית המשפט העליון לבקשת הסגנויה לתסקיר מעצר, ובשתי החלטות נוספות הוא דחה בקשות לתסקיר מעצר משלים.⁴⁶ נבהיר כי מדובר באחוז לא מבוטל של מקרים (17% ו-20% בהתאמה), במיוחד אם נזכור כי ההחלטות שנבדקו על ידינו הן אך ורק החלטות שבהן נתבקש תסקיר מעצר.

עיון מקרוב בהחלטות שבהן סירב בית המשפט לבקשה לתסקיר מעצר מעלה כי מדובר, כאמור, בהחלטות שבהן ברור היה כי יש לעצור את הנאשם, ומטעם זה תסקיר מעצר לא היה מעלה ולא מוריד. ההחלטות התאפיינו בכך שהעברה שיוחסה לנאשם הייתה מסוג העברות החמורות ביותר. בעברות אלו, חומרת העברה מעידה הן על מסוכנות הנאשם והן על כך שאין לתת בו אמון שיציית לחלופת מעצר.⁴⁷ באופן טיפוסי, מדובר בעברות של סחר בסמים בכמויות משמעותיות או באופן חוזר ונשנה.⁴⁸ בצד אלה, נמצאו עברות של אלימות ניכרת, ובכלל זה אלימות קשה במשפחה, שוד, דקירות סכין וסחר בנשים.⁴⁹

הנטייה האמורה, לסרב לבקשה לתסקיר מעצר, התחזקה כאשר לא זו בלבד שיוחסה לנאשם עברה חמורה, אלא הוא אף היה בעל עבר פלילי מכביד.⁵⁰ לעומת זאת, במקרים שבהם ברור כי יש לשחרר את הנאשם, אין מקום להטריח את שירות המבחן ולענות את הנאשם בדינו על ידי הזמנת תסקיר. על כן כאשר העברה המיוחסת לנאשם אינה חמורה ואינה מקימה חזקת מסוכנות, וכאשר

45 ראו החלטתו של השופט מצא בבש"פ 4068/03 אלאחר נ' מדינת ישראל, תק-על 2003(2) 1253 (2003). אבל ראו את החלטתה של השופטת דורנר בבש"פ 6874/03 ירחי נ' מדינת ישראל, תק-על 2003(3) 397 (2003). בהחלטה זו הורתה השופטת דורנר על הגשת תסקיר מעצר מבלי לבקש כלל את תגובת התביעה.

46 ראו, למשל, בש"פ 3639/03 כנפו נ' מדינת ישראל, תק-על 2003(2) 583 (השופט חשין); בש"פ 3411/03 מדינת ישראל נ' פלוני, תק-על 2003(2) 534 (השופט חשין); בש"פ 3295/03 אבו כשאף נ' מדינת ישראל, תק-על 2003(2) 155 (השופט חשין); בש"פ 2628/03 מנצור נ' מדינת ישראל, תק-על 2003(1) 722 (השופט ריבלין); בש"פ 5314/03 דהן נ' מדינת ישראל, תק-על 2003(2) 2639 (השופט א' לוי); בש"פ 6055/03 בגלוב נ' מדינת ישראל, תק-על 2003(2) 3684 (השופטת חיות); בש"פ 5438/03 פלוני נ' מדינת ישראל, תק-על 2003(2) 2955 (השופטת חיות).

וראו גם בש"פ 3609/03 פלוני נ' מדינת ישראל, תק-על 2003(2) 805 (השופט חשין); בש"פ 3361/03 פלוני נ' מדינת ישראל, תק-על 2003(2) 465 (השופט חשין). בהחלטות אלו סירב בית המשפט העליון לבקשת הנאשם להגשת תסקיר משלים.

47 ראו ס' 21(א)(1)(ג) לחוק המעצרים. עוד ראו בהרחבה, זנדברג, לעיל ה"ש 12.

48 ראו, למשל, עניין כנפו, לעיל ה"ש 46; עניין אלאחר, לעיל ה"ש 45; עניין דהן, לעיל ה"ש 46.

49 ראו, למשל, בש"פ 3411/03, לעיל ה"ש 46 עניין אבו כשאף, לעיל ה"ש 46 עניין בגלוב, שם.

50 ראו, למשל, עניין כנפו, לעיל ה"ש 46; בש"פ 3411/03, שם; עניין מנצור, שם.

לנאשם אין עבר פלילי, שומה על בית המשפט לצוות על שחרורו של הנאשם. אין כל טעם במקרה מעין זה "לגלגל את האחריות" לשחרור הנאשם אל כתפי שירות המבחן, ולהזמין תסקיר מעצר "ליתר ביטחון".

הזמנת תסקיר המעצר נועדה אפוא למקרי הגבול בלבד, שבהם ההחלטה אם לעצור את הנאשם אם לאו אינה נקייה מספק. לאפיונם של מקרי גבול אלו נפנה עתה. אולם קודם לכן נעיר את ההערה הבאה. תופעה מעניינת העולה מן הנתונים, היא תופעת ה"פינג-פונג" בין הערכאות בסוגיית התסקיר. במקרים לא מעטים הערכאה הראשונה ציוותה על מעצר מבלי להזמין תסקיר מעצר. משהגיע התיק לבית המשפט העליון, הוא הורה על הזמנת תסקיר, לעתים תוך החזרת התיק לערכאה הראשונה בעקבות זאת. בתקופה שנבדקה מנינו 27 החלטות, שבהן הוזמן לראשונה תסקיר מעצר על ידי בית המשפט העליון⁵¹. זאת, מתוך 40 החלטות שבהן לא הוזמן תסקיר על ידי הערכאה הראשונה⁵². מדובר אפוא בתופעה בהיקף נרחב (68%=40:27).

3. מקרי הגבול

(1) היעדר עבר פלילי

אחד המקרים הטיפוסיים שבהם מתבקש תסקיר מעצר הוא המקרה שבו לנאשם מיוחסת עברה חמורה, אך אין לו עבר פלילי.

כאמור, נאשמים ללא עבר פלילי, שהעברה המיוחסת להם אינה חמורה, משתחררים בדרך כלל ללא תסקיר מעצר. אולם כאשר מיוחסת לנאשם ללא עבר פלילי עברה חמורה, עקרונית קיימת הצדקה למעצרו. זאת, מאחר שמי שביצע, לכאורה, עברה חמורה, מעיד על עצמו שהמחסומים הנפשיים המונעים מאדם מן היישוב לבצע עברות אינם קיימים אצלו. על כן התנהגותו לכאורה של אדם זה מעידה על מסוכנותו⁵³.

אף על פי כן, כאשר הנאשם הוא ללא עבר פלילי קיימת נטייה ברורה של בתי

51 ראו, למשל, בש"פ 234/03 וודגה נ' מדינת ישראל, תק-על 141 (1)03 (2003) (השופט דורנר); בש"פ 3591/03 אזולאי נ' מדינת ישראל, תק-על 564 (2)03 (2003) (השופט חשין); בש"פ 5773/03 מדינת ישראל נ' פלוני, תק-על 2806 (2)03 (השופט ג'ובראן); בש"פ 4486/03 ווהאבי נ' מדינת ישראל, תק-על 2109 (2)03 (2003) (השופט מצא); בש"פ 3697/03 עזרה נ' מדינת ישראל, תק-על 1696 (2)03 (2003) (השופט חיות); בש"פ 4881/03 קביליו נ' מדינת ישראל, תק-על 2308 (2)03 (2003) (השופט א' לוי); בש"פ 4887/03 זלום נ' מדינת ישראל, תק-על 2497 (2)03 (2003) (השופט א' לוי); בש"פ 4514/03 ג'ברין נ' מדינת ישראל (לא פורסם, 2.6.2003) (השופט מצא); בש"פ 6705/03 שיכה נ' מדינת ישראל (לא פורסם, 31.7.2003) (השופט דורנר).

52 ראו, למשל, בנוסף להחלטות שנוכרו בהערה 51 לעיל, את ההחלטות הבאות בהן הן בערכאה הראשונה והן בבית המשפט העליון לא הוגש תסקיר: עניין כנפו, לעיל ה"ש 46; בש"פ 3411/03, שם; עניין אבו כשאף, שם; עניין מנצור, שם (השופט ריבלין); עניין דהן, שם (השופט א' לוי).

53 ראו ס' 21(א)(1)3 לחוק המעצרים. עוד ראו בהרחבה, זנדרברג, לעיל ה"ש 12.

המשפט להזמין תסקיר מעצר גם כאשר העברה המיוחסת לנאשם היא חמורה. נטייה זו נעלמת רק כאשר חומרת העברה המיוחסת לנאשם מופלגת במיוחד⁵⁴. טעמה של הנטייה האמורה ברור: נאשם ללא עבר פלילי הוא, ככלל, נאשם שלא שהה במעצר. מפגשו הראשון של אדם עם מערכת אכיפת החוק הוא לעולם מפגש קשה. בנסיבות אלו טבעי וראוי הוא להיזהר ולבחון את נסיבותיו האישיות של הנאשם ואת התאמתו לחלופת מעצר בעזרת תסקיר מעצר. ואכן, במספר ניכר של החלטות שבהן הורה בית המשפט על הזמנת תסקיר מעצר, דובר בנאשמים ללא עבר פלילי⁵⁵. מתוך 76 ההחלטות שנבדקו, מנינו 12 החלטות שבהן הייתה התייחסות מפורשת לכך שהנאשם היה ללא עבר פלילי. עם זאת, חשוב לזכור כי רק 60 החלטות מתוך ה-76 היו מנומקות, ולא תמיד ההנמקה הייתה מפורטת דיה כדי להצביע בכירור על קיומו או היעדרו של עבר פלילי. מכאן עולה שלפחות ב-20% מהמקרים שבהם הוזמן תסקיר מעצר (20% = 12:60), דובר בנאשם ללא עבר פלילי, שיוחסה לו עברה חמורה. המגמה להזמין תסקיר מעצר התחזקה כאשר בנוסף לכך שהנאשם היה ללא עבר פלילי, נסיבותיו האישיות היו כאלו שיכלו להצדיק הזמנת תסקיר מעצר⁵⁶.

(2) נסיבות אישיות

סוג נוסף של מקרים שבהם קיימת נטייה מובהקת להזמין תסקיר מעצר, הם המקרים שבהם נסיבותיו האישיות של הנאשם תומכות בשחרורו. הכוונה היא, שוב, למקרים שבהם מן הבחינה העקרונית ראוי היה לעצור את הנאשם משום שהעברה המיוחסת לו חמורה או משום שעברו הפלילי מכביד, אולם הנסיבות האישיות יכולות להוביל למסקנה ההפוכה. הנסיבות האישיות המרכזיות שבהן מקובל להתחשב כשיקול להזמנת תסקיר מעצר הן גילו של הנאשם ומצבו הבריאותי. נאשמים שהם תלמידי תיכון, חיילים בשירות סדיר או בראשית שנות העשרים לחייהם – יוזמן בעניינם תסקיר מעצר⁵⁷. באופן דומה, נהוג להזמין תסקיר מעצר בעניינם של נאשמים בשנות ה-60 וה-70 לחייהם⁵⁸. כמו כן, נהוג להזמין תסקיר מעצר בעניינם של נאשמים חולים מאוד (שפעמים רבות יהיו גם נאשמים מבוגרים)⁵⁹.

54 ראו נשוא הסקירה לעיל, ה"ש 47–49.

55 ראו, למשל, בש"פ 2249/03 זלצקי נ' מדינת ישראל, תק-על (1)03 606 (2003) (השופט פרוקצ'יה); בש"פ 1913/03 גבאי נ' מדינת ישראל, תק-על (2)03 382 (2003) (השופט פרוקצ'יה, לעניין עבר פלילי ישן); עניין וודגה, לעיל ה"ש 51.

56 ראו, למשל, עניין אבו עיסא, לעיל ה"ש 17; עניין גבאי, לעיל ה"ש 55; עניין וודגה, לעיל ה"ש 51; עניין קביליו, שם.

57 ראו, למשל, בש"פ 1728/03 זלצמן נ' מדינת ישראל, תק-על (1)03 2075 (2003) (השופט בינוש); בש"פ 3856/03 מחמוד נ' מדינת ישראל, תק-על (2)03 916 (2003) (השופט חיות); בש"פ 4768/03 אלקורען נ' מדינת ישראל, תק-על (2)03 2401 (2003) (השופט טירקל).

58 ראו עניין גבאי, לעיל ה"ש 55; עניין וודגה, לעיל ה"ש 51; בש"פ 3609/03, לעיל ה"ש 46.

59 ראו, למשל, עניין גבאי, לעיל ה"ש 55; בש"פ 3609/03, לעיל ה"ש 46.

ההצדקה להתחשבות בנסיבות אישיות אלו היא ברורה: התחושה היא שמדובר בנאשמים שהמעצר קשה להם במיוחד. מבחינת הקושי והסבל מהמעצר, אין דומה צעיר בן 18 השווה במעצר לאדם בן 30 השווה במעצר; אין דומה נאשם חולה מאוד השווה במעצר לנאשם בריא השווה במעצר.

ההתחשבות בנסיבות האישיות משמעותית במיוחד כאשר הנאשם הוא ללא עבר פלילי, ובפרט כאשר הנאשם הוא מה שמכונה "נורמטיבי", היינו: ללא עבר פלילי, עובד/ לומד, בעל משפחה.⁶⁰

בנוסף, מקובל להתחשב בנסיבות אישיות של בני משפחת הנאשם כטעם להזמנת תסקיר, כגון העובדה שרעיית הנאשם מצויה בהיריון מתקדם או שאמו של הנאשם חולה במחלה קשה.⁶¹ הטעם להתחשבות בנסיבות אישיות אלו כפול: האחד, התחושה שהמעצר קשה שבעתיים לנאשם שבני משפחתו סובלים ממצב אישי קשה או מיוחד. שנית, בית המשפט רואה עצמו מצווה לשקוד לא רק על אכיפת החוק, אלא גם על הפיכתה של החברה כולה לחברה אנושית וטובה יותר. על כן סבלה של אם חולת סרטן, שבנה נעצר, הוא סבל שמן הראוי לשקול כשיקול להזמנת תסקיר. סבלו של תינוק, שנולד בשעה שאביו שווה במעצר, הוא סבל שראוי ואנושי לשקול כשיקול להזמנת תסקיר.⁶²

אגב, דומה כי בפועל נשקלת גם נסיבה אישית נוספת, והיא היותה של הנאשמת אישה.⁶³ (בפרט — אך לא רק — כאשר היא מטופלת בילדים). כלומר הסיכוי לכך שיוזמן תסקיר מעצר בעניינה של נאשמת גבוה מהסיכוי שיוזמן תסקיר מעצר בעניינה של נאשם.⁶⁴ לא כאן המקום להרחיב בנוגע לנטייה האמורה. יהיו שיאמרו שנטייה זו היא ביטוי להשקפת עולם שוביניסטית, הרואה את הנשים כעדינות ושבירות יותר. יהיו שיאמרו כי נטייה זו היא בבחינת הפלייה מתקנת, הנובעת מכך שבפועל, החברה מתייחסת באופן קשה יותר לנשים עצורות מאשר לגברים עצורים. מכל מקום, תהא הסיבה לכך אשר תהא, יש להיות מודעים לכך כי היותה של הנאשמת אישה, היא בפועל נסיבה אישית, שיכולה להוביל להזמנת תסקיר מעצר. כללם של דברים, מגינו 22 החלטות, מתוך 60 החלטות מנומקות, שבהן נסיבותיו האישיות של הנאשם היוו שיקול להזמנת תסקיר מעצר. מדובר אפוא בכ- 36% מהמקרים.

60 ראו הערת שוליים 56 והטקסט הנלווה לה. כמו כן ראו, למשל, עניין אזולאי, לעיל ה"ש 51; עניין זלום, שם.

61 ראו, למשל, בש"פ 1726/03 דוק נ' מדינת ישראל, תק-על (1)03 (2037) (השופט בייניש).

62 ראו גם בש"פ 7001/03 ארג'נטר נ' מדינת ישראל, תק-על (3)03 (464) (2003) (השופט דורנר). בהחלטה זו הורה בית המשפט על הזמנת תסקיר מעצר מאחר שהנאשם כמו גם אשתו היו נתונים במעצר, כך שעלה חשש לגורלה של בתם בת החמש.

63 ראו עניין ירחי, לעיל ה"ש 45. בהחלטה זו הורתה השופטת דורנר על הגשת תסקיר מעצר מבלי לבקש כלל את תגובת התביעה, ונדמה שאין זה מקרי שדובר שם בנאשמת-אישה.

64 והשוו בש"פ 71/78 מדינת ישראל נ' אבוקסיס, פ"ד לב(2) 240 (1978), שם קבע השופט אלון כי העובדה שהנאשמת היא אישה הייתה שיקול מה בהחלטתו לשחררה ממעצר.

(3) העברה

לעתים טעמים הקשורים לעברה הם הגורמים להזמנת תסקיר מעצר. אפשר להבחין בארבעה גורמים הנובעים מן העברה ומסיבתה אשר מהווים שיקול להזמנת תסקיר מעצר. ואלו הם: ראשית, עברה שאינה חמורה, והבסיס למעצרו של הנאשם בגינה נובע מעברו הפלילי או מתחכומה של העברה⁶⁵. שנית, עברה חמורה, שקיימים בנוגע אליה קשיים ראיתיים⁶⁶. שלישית, עברה חמורה, אך חלקו של הנאשם בביצועה שולי יחסית⁶⁷. רביעית, עברה חמורה, שהשותף לביצועה שוחרר או שהוזמן בעניינו תסקיר מעצר, כך שלנאשם עומדת, לכאורה, טענת הפלייה⁶⁸.

בכל המקרים הללו הבסיס, לכתחילה, למעצרו של הנאשם ולקביעת מסוכנותו, אינו נקי מספק, ועל כן בתי המשפט נוהגים להזמין במקרים אלו תסקיר מעצר. מניין 7 החלטות מתוך 60 החלטות מנומקות, שבהן, להערכתנו, הטעם להזמנת התסקיר היה נעוץ בעברה, בין כטעם יחיד ובין כטעם נוסף. כלומר מדובר ב-12% לערך מההחלטות.

4. אלימות במשפחה

עד כאן עמדנו על כך שככלל, יש להזמין תסקיר מעצר רק במקרים הגבוליים. אולם עיון בהחלטות בית המשפט העליון מעלה כי בעברות אלימות במשפחה קיימת נטייה ברורה להזמנת תסקיר מעצר כמעט בכל מקרה, ולא רק במקרים גבוליים.

בתקופה שנבדקה, מתוך 60 ההחלטות המנומקות מניין 12 החלטות, שבהן הואשם הנאשם בעברות אלימות במשפחה⁶⁹. למעט בשני מקרים⁷⁰, שבהם עצמת האלימות הייתה יוצאת דופן, בכל המקרים הוזמן תסקיר מעצר. יתר על כן, ברוב המוחלט של מקרים אלה, התסקיר הוזמן כבר על ידי הערכאה הראשונה. במקרה

65 ראו, למשל, בש"פ 500/03 אזולאי נ' מדינת ישראל, תק-על (1)03 218 (2003) (השופט דורנר); בש"פ 1908/03 אחמד נ' מדינת ישראל, תק-על (1)03 59 (2003) (השופט פרוקציה); בש"פ 3214/03 אלמצראתי נ' מדינת ישראל, תק-על (2)03 455 (2003) (השופט חשין); בש"פ 5678/03 לוי נ' מדינת ישראל, תק-על (2)03 3700 (2003) (השופט ג'ובראן).
66 ראו, למשל, עניין זלצקי, לעיל ה"ש 55; בש"פ 6949/03 זנון נ' מדינת ישראל, תק-על (2)03 4349 (2003) (השופט דורנר).

67 ראו, למשל, עניין זלצמן, לעיל ה"ש 57; עניין ווהאבי, לעיל ה"ש 51.

68 ראו עניין זלצקי, לעיל ה"ש 55; בש"פ 3361/03, לעיל ה"ש 46; עניין מלול, לעיל ה"ש 31.

69 ראו, למשל, עניין גבאי, לעיל ה"ש 55; בש"פ 2559/03 פלוני נ' מדינת ישראל, תק-על (1)03 468 (2003) (השופט ריבלין); בש"פ 3411/03, לעיל ה"ש 46; בש"פ 5249/03 זהבי נ' מדינת ישראל, תק-על (2)03 2569 (2003) (השופט א' לוי).

70 ראו בש"פ 3411/03, לעיל ה"ש 46; בש"פ 5438/03, שם. במקרה הראשון דובר בהארכת מעצר מעבר לתשעה חודשים, ובנאשם בעל עבר פלילי מכביד, שתקף לא רק את אשתו אלא גם ידידה של האיש. הידיד הותקף במוט ברזל. במקרה השני דובר בנאשם שבין היתר יסף את סנטרו של בנו והוציא את מרפקו ממקומו.

היחיד שבו לא הוזמן תסקיר מעצר על ידי הערכאה הראשונה, הוזמן התסקיר על ידי בית המשפט העליון.⁷¹

דומה בעינינו כי הנטייה להזמין תסקירי מעצר בעברות אלימות במשפחה נובעת משני טעמים: הטעם האחד הוא שעברות אלימות במשפחה מתאפיינות במערכת יחסים מורכבת, שמחייבת על פי רוב מעורבות של עובד סוציאלי, ללא קשר לכוונה לעצור את הנאשם או לשחררו.⁷² הטעם השני נובע מכך שבעברות מעין אלו מדובר לעתים בנאשם שהוא "נורמטיבי" כביכול בכל מובן, פרט לאלימות במשפחה. על כן יש הסבורים כי מדובר במסוכנות ממוקדת, שאפשר לנסות להתמודד עמה בעזרת חלופת מעצר.⁷³

5. טיפול גמילה

לבסוף נזכיר את הנטייה הנפוצה של נאשמים לבקש כי יוגש בעניינם תסקיר מעצר לבחינת אפשרות הגמילה. כנזכר⁷⁴, יש חלופות מעצר שאי אפשר להטיל אלא במעורבותו של שירות המבחן, והן: פיקוח של קצין מבחן, טיפול גמילה מסמים וקבלת טיפול רפואי או טיפול מקצועי אחר (כגון טיפול בבעיית אלימות במשפחה). מבין שלוש החלופות הללו, נפוצה במיוחד היא הבקשה לתסקיר מעצר לצורך טיפול גמילה. למעשה בתקופה שנבדקה לא עלה בידינו למצוא בקשות לתסקיר לצורך פיקוח קצין מבחן או לצורך קבלת טיפול רפואי או מקצועי.⁷⁵ לעומת זאת, בקשות לתסקיר לצורך טיפול גמילה נפוצות עד מאוד. מן הסתם, הדבר נובע מנפוצותן של עברות הסמים, ומנפוצות ההתמכרות לסמים בקרב עבריינים. בתקופה שנבדקה מנינו 19 החלטות, שבהן נדונה האפשרות לטיפול גמילה (2 מתוכן לא מנומקות).⁷⁶ כלומר כ-31% מההחלטות, שבהן נדון תסקיר מעצר, הבקשה עסקה בתסקיר גמילה. אמנם כן, לא בכל מקרה נעתר בית המשפט לבקשה, ולא בכל מקרה תמך שירות המבחן בהליך הגמילה. אולם אין ספק כי תופעת ההידרשות לתסקיר גמילה היא רחבה, והיא מתעוררת לא רק במקרי הגבול.

71 ראו עניין אזולאי, לעיל ה"ש 51 ובש"פ 5773/03, שם.

72 והשוו דברינו לעיל בטקסט הגלויה להערות 61–62, לעניין תפקידו של בית המשפט לדאוג "לעולם טוב יותר".

73 ראו, למשל, עניין גבאי, לעיל ה"ש 55; עניין אזולאי, לעיל ה"ש 51.

74 ראו לעיל בטקסט הצמוד להערות 21–24.

75 אבל ראו, במשטמ, טיעון הסנגור בבש"פ 5438/03, לעיל ה"ש 46. הסנגור ביקש שם הזמנת תסקיר לצורך סיוע טיפולי בנאשם שהכה קשות את בנו.

76 ראו, למשל, בש"פ 1046/03 לוסקי נ' מדינת ישראל, תק-על 103 (1) 1492 (2003) (השופט א' לוי); בש"פ 1094/03 פנחסי נ' מדינת ישראל, תק-על 103 (1) 1414 (2003) (השופט א' לוי); עניין אחר, לעיל ה"ש 45.

ז. תסקיר מעצר "לרעת" הנאשם

העיון בהחלטות בית המשפט העליון בנושא תסקיר המעצר הובילנו למסקנה חשובה נוספת בעניין ההבדל בין תסקיר מבחן לתסקיר מעצר. ככל שהדבר נוגע לתסקיר מבחן בשלב העונש, הרי זה מלווה בתחושת הנאשמים כי התסקיר הוא למענם ולטובתם. נקודת הראות של קצין המבחן בשלב העונש היא, כנזכר, נקודת הראות השיקומית, ועל כן בדרך כלל תסקיר מבחן יכול רק לעזור לנאשם (או לפחות לא להזיק לו)⁷⁷.

לעומת זאת, בתסקיר מעצר המצב שונה, שכן נקודת הראות של קצין המבחן שונה: בתסקיר מעצר נדרש קצין המבחן לבחון את מסוכנותו של הנאשם ואת התאמתו לחלופת מעצר⁷⁸. לא תמיד קביעה זו עולה בקנה אחד עם רצונו של הנאשם להשתחרר. אין לתמוה אפוא על טרונייתה של אחת הסנגוריות, לאחר שהתקבל בעניינו של הנאשם תסקיר שלילי, כי "אין זה מתפקידו של שירות המבחן לבחון חלופת מעצר וכי זהו תפקידו של בית המשפט, שהרי לפי חוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה — מעצרים), התשנ"ו-1996 [...] חלה, על בית המשפט, החובה לבחון חלופת מעצר"⁷⁹. זאת, אף שמן הסתם התסקיר הוגש בהסכמתה של הסנגוריה, ואולי גם על פי בקשתה.

אכן, יש מקרים רבים, שבהם שירות המבחן תומך בנאשם, ונימוקי השירות הם שמובילים לשחרורו, שאחרת ספק אם היה משוחרר. אולם יש גם מקרים, והם לא מעטים, שבהם האמור בתסקיר המעצר סותם את הגולל על סיכוייו של הנאשם להשתחרר. המקרים הבולטים הם מקרים שבהם שירות המבחן התרשם לרעה מאישיותו של הנאשם, וקבע כי הוא מסוכן. כך הוא, למשל, כאשר שירות המבחן קובע כי מסוכנותו של הנאשם גבוהה⁸⁰, או כי יש קושי להעריך את מסוכנותו, ועל כן השירות אינו נכון להמליץ על חלופת מעצר⁸¹, וכיוצא באלו. במקרים אלו הסיכוי שהנאשם ישוחרר נמוך ביותר, שכן קשה להעלות על הדעת שבית המשפט "ייטול על עצמו" את הסיכון שבשחרור נאשם, ששירות המבחן קבע את מסוכנותו וסירב לתמוך בחלופת מעצר⁸². הוא הדין כאשר שירות המבחן מתרשם לרעה מהאדם, שהוצע לשמש כ"מפקח" על חלופת מעצר לנאשם⁸³.

התסקיר עלול לפעול "לרעת" הנאשם גם במקרים שבהם שירות המבחן התרשם

77 ראו דברי השופט קדמי בספרו (י' קדמי על סדר הדין בפלילים 1016 התשנ"ח, חלק שני, ספר שני).

78 ראו דיונונו לעיל בפרק ד. על תסקיר המעצר לעומת תסקיר המבחן.

79 עניין מלול, לעיל ה"ש 31, פס' 11.

80 ראו, למשל, עניין אחמד, לעיל ה"ש 65 עניין זהבי, לעיל ה"ש 69; עניין אזולאי, לעיל ה"ש 51.

81 ראו, למשל, עניין וודגה, לעיל ה"ש 51; עניין עודה, שם; עניין מלול, לעיל ה"ש 31.

82 והשוו דיונונו לעיל בטקסט הנלווה להערות 30-43 בסוגיית "גלגול האחריות".

83 ראו בש"פ 2559/03, לעיל ה"ש 69; עניין עודה, לעיל ה"ש 51.

לרעה מן הנאשם, ואף על פי כן המליץ על חלופת מעצר מטעמים כאלו ואחרים (כגון שהנאשם צעיר, וההתרשמות מאמו של הנאשם – שנחלצה לעזרתו – היא חיובית). במקרים אלו ייתכן שבית המשפט ינקוט דרך של פליגין דבורא, היינו: יסתמך על החלקים השליליים בתסקיר כנימוק למעצר וידחה את החלקים החיוביים בתסקיר, הממליצים על חלופת מעצר.⁸⁴

את ההסבר לתופעה זו אפשר למצוא בתפקידו של שירות המבחן. תפקידו של שירות המבחן כפול: לספק לבית המשפט מידע ולחוות דעתו בדבר ההתאמה של הנאשם לחלופת מעצר. בית המשפט רשאי בוודאי להסתמך על המידע שניתן לו בתסקיר, אך קביעת התאמתו של הנאשם לחלופת מעצר היא הפררוגטיבה של בית המשפט. על כן בית המשפט רשאי ומוסמך "לפלג את דיבורו" של שירות המבחן ולהבחין בין המידע השלילי לבין ההמלצה האופרטיבית החיובית.

לשם ההמחשה נציין כי בתקופה שנבדקה מנינו 35 החלטות, שבהן היו נתונים בנוגע לתוכנו של תסקיר המעצר. מתוכן, התסקיר היה שלילי ב-13 מקרים (37% מהמקרים)⁸⁵; מעורב ב-7 מקרים (20%)⁸⁶; וחיובי ב-15 מקרים (43%)⁸⁷.

בכל המקרים שבהם התסקיר היה שלילי, הנאשם נעצר, למעט במקרה אחד, נדיר ומיוחד, שבו הנאשם שוחרר⁸⁸. במקרה זה דובר בנאשם תלמיד י"ב, ללא עבר פלילי, שהיה חלק מכנופיה שביצעה עברות רכוש. שירות המבחן התרשם לרעה מהערב שהציע הנאשם, אולם בית המשפט התרשם ממנו לחיוב, ועל כן הנאשם שוחרר על ידי בית המשפט. כמו כן, במקרה נוסף שבו התרשם שירות המבחן לרעה מהערב, לא קיבל בית המשפט העליון את עמדתו כפשוטה, אלא החזיר את התיק לבחינה נוספת על ידי השירות, לאחר שהתברר לבית המשפט כי פסילת הערב על ידי השירות נעשתה מבלי שהערב עצמו רואיין⁸⁹. בכל המקרים שבהם התסקיר היה מעורב, הנאשם נעצר.

במקרים שבהם התסקיר היה חיובי, מתוך 15 החלטות, שעסקו ב-18 נאשמים, 11 נאשמים שוחררו (61%); 5 נאשמים נעצרו (33%); ובעניינם של 2 נאשמים הוחזר התיק לערכאה הראשונה לבירור מחודש עקב קשיים בראיות.

84 ראו, למשל, עניין פנחס, לעיל ה"ש 76; עניין אחמד, לעיל ה"ש 65; עניין מחמוד, לעיל ה"ש 57.

85 ראו, למשל, עניין אבו עיסא, לעיל ה"ש 17; עניין וודגה, לעיל ה"ש 51; בש"פ 5291/03 חטאב נ' מדינת ישראל, תק-על (2)03 (2003) (השופט א' לוי).

86 ראו, למשל, עניין פנחס, לעיל ה"ש 76; עניין אחמד, לעיל ה"ש 65; עניין מחמוד, לעיל ה"ש 57.

87 ראו, למשל, עניין לוסקי, לעיל ה"ש 76; עניין זלצקי, לעיל ה"ש 55; עניין זלצמן, לעיל ה"ש 57; עניין זנון, לעיל ה"ש 66.

88 עניין אבו עיסא, לעיל ה"ש 17.

89 עניין חטאב, לעיל ה"ש 85.

ח. סיכום

סעיף 21א לחוק המעצרים חידש ועשה את השימוש בתסקיר המעצר לנפוץ עד מאוד. ואכן, למוסד תסקיר המעצר חשיבות רבה: הוא מסייע לבית המשפט באיסוף נתונים בנוגע לנאשם מסוים, ותורם לקבלתה של החלטה מושכלת יותר בתחום המעצר. בפרט חשובה תרומה זו לאור "המהפכה החוקתית". עם זאת, יש להיות ערים למגבלותיו של מוסד זה. יש לנסות ולקבוע קריטריונים להזמנת תסקיר. את זאת ניסינו לעשות במאמר הנוכחי.

ראינו שיש להזמין תסקיר מעצר בעיקר בנוגע לנאשמים חסרי עבר פלילי; בנוגע לנאשמים בעלי נסיבות אישיות מיוחדות (גיל, בריאות); ובנוגע לנאשמים שנטען בעניינם שיש קושי בראיות, הפליה בנוגע לנאשמים אחרים או מעורבות שולית בעברה. כן ראינו שתסקירי מעצר מוזמנים תדיר בעברות אלימות במשפחה ובמקרים שעניינם גמילה מסמים.

לבסוף, מן הראוי שנאשמים יהיו מודעים לכך שתסקיר המעצר — בשונה מתסקיר המבחן — אינו תמיד בבחינת "הקש האחרון" שיכול להצילם. לעתים תסקיר המעצר הוא שסותם לחלוטין את הגולל בפני אפשרות שחרורם.

נספח

סקירת החלטות בית המשפט העליון בנושא תסקיר מעצר פברואר 2003 – יולי 2003

פברואר 2003

מס	בש"פ	נאשם	תאריך	שופט	תיק מחוזי	עבירה	עמדת המדינה	החלטה	נימוק להזמנת/ אי הזמנת תסקיר	תוכן תסקיר
1	1477/03	יעקב סבח	19.2	גרונים	לא הוגש תסקיר	/	הסכמה לתסקיר בהמלצת ביה"מ	הזמנת תסקיר והחזרת דיון למחוזי	/	/
2	1461/03	פלוגי	19.2	גרונים	מעצר. הוגש תסקיר	תקיפת בן זוג, אינוס, גניבה, הרחה	התנגדות לשחרור	מעצר	/	מסוכנות גבוהה
3	1065/03	חי עזרא	9.2	א' לוי	מעצר. לא הוגש תסקיר	גרימת חבלה קשה (שבר מרוסק ודימום באף); רקע לאומני	התנגדות לשחרור ולתסקיר	הזמנת תסקיר והחזרת התיק למחוזי	גיל צעיר של נאשם	
4	1063/03	טאלב אבו עיסא	2.9	א' לוי	מעצר. הוגש תסקיר	כנופיה שהתפרצה לבתי עסק תוך שימוש בכלי רכב	התנגדות לשחרור	שחרור. נימוק: התרשמות חיובית מהערב.	נאשם תלמיד י"ב, ללא עבר פלילי	נאשם נעדר תובנה בסיסית לפסול במעשה; הערב אינו מסוגל לפקח.
5	1046/30	גבי לוסקי	9.2	א' לוי	מעצר. הוגש תסקיר	3 מכירות סם MDMA	התנגדות לשחרור	מעצר. נימוק: עבר פלילי בעבירות סמים, כשלון ניסיון גמילה, מע"ת בר הפעלה	/	המלצה לחלופת מעצר בפיקוח השירות

מס	בש"פ	נאשם	תאריך	שופט	תיק מחוזי	עבירה	עמדת המדינה	החלטה	נימוק להזמנת/ אי הזמנת תסקיר	תוכן תסקיר
6	1094/03	אבי פנחסי	9.2	א' לוי	מעצר. הוזמן תסקיר לצורך גמילה	החזקת סמים בכמות מסחרית	התנגדות לשחרור	מעצר. נימוק: "מעצר בית" אינו מתאים; נדחתה האפשרות לשילובו במוסד גמילה	/	הנאשם אינו מתאים לטיפול גמילה. המלצה למעצר בית בבית ההורים.

חיה זנדברג

מרץ 2003

7	2249/03	סרגיי זלצקי	26.3	פרוקציה	מעצר. הוזמן תסקיר	סחר בבני אדם לשם זנות, סרסרות	התנגדות לשחרור	שחרור. נימוקים: קושי בראיות, אין עבר פלילי; אפליה בשל אי העמדה לדין של שותף אחר; המלצת שירות המבחן.	/	המלצה לשחרור לחלופה
8	1913/03	דוד גבאי	26.3 4.3 8.4	פרוקציה	מעצר. הוגש תסקיר	הכה את אחותו במקל בכל חלקי גופה	הסכמה לתסקיר; התנגדות לשחרור	הזמנת תסקיר משלים, ולאחרי שחרור. נימוקים: עבר פלילי ישן, הנאשם הודה, מיקוד לסכסוך ספציפי, נאשם בן 60, מצב בריאותי לקוי, המלצת שירות המבחן	/	המלצה על חלופת מעצר מרוחקת מהקורבן

מס	בש"ס	נאשם	תאריך	שופט	תיק מחוזי	עבירה	עמדת המדינה	החלטה	נימוק לחזמנת/ אי הזמנת תסקיר	חוכן תסקיר
9	2070/03	משה אמסלם	23.3	פרוקציה	מעצר. הוזמן תסקיר	הפרת מעצר בית (נעלם מביתו לחודש וחצי); כתה"א המקורי; אלימות קשה כלפי אשתו		מעצר. נימוקים: מסוכנות לאישה, עבר פלילי, הפגיעה באמון כשל ההימלטות ממעצר הבית	/	המלצה לחלופת מעצר
10	2559/03	פלוגי	23.3	ריבלין	מעצר. הוזמן תסקיר	הטרדה טלפונית ממושכת כלפי גרושתו בטלפון, מעקבים אחריה, תוך הפרת הוראה חוקית	התנגדות לשחרור	מעצר. נימוקים: הנסיבות מלמדות על מסוכנות לגרושתו, בעבר הורשע בניסיון לגרום למות גרושתו בדקירות, עמדת התסקיר	/	חלופת המעצר אינה מספקת
11	2435/03	יוסי שרייבר	19.3	ריבלין	מעצר. לא הוגש תסקיר	סחר והחזקה של כ־30 ק"ג קנבוס	התנגדות לתסקיר ולשחרור	מעצר וסירוב לתסקיר. נימוקים: חומרה יתרה, הנאשם מודה, המשפט יטתים תוך זמן קצר, התמודדות עם נגע הפצת הסם	/	לנאשם אין עבר, זכור"כ זו סיבה להזמנת תסקיר. כאן חומרת העבירה מאיינת התועלת

מס	בש"פ	נאשם	תאריך	שופט	תיק מחוזי	עבירה	עמדת המדינה	החלטה	נימוק להזמנת/ אי הזמנת תסקיר	תוכן תסקיר
12	2008/03	אמיר עזאקי	12.3 9.4	פרוקציה	מעצר. לא הוגש תסקיר	דקירת המתלונן על רקע סכסוך	הסכמה לתסקיר; התנגדות לשחרור	הזמנת תסקיר, מעצר. נימוקים: הנאשם חייל בחובה, הרשעה קודמת באלימות, מע"ת בר הפעלה, המתלונן פוחד להעיד, הצבא מסרב לשמש כחלופה	חייל בשירות חובה	מצב נפשי קשה בכלא, קושי בהערכת מסוכנות, אין המלצה על חלופה
13	500/03	אופיר אזולאי	12.3	דורנר	"מעצר בית". הוגש תסקיר	תקיפת שוטר תוך הפרת מעצר בית שהוטל במסגרת עבירות מרמה	התנגדות להקלה בתנאי "מעצר הבית"	הקלה בתנאי מעצר הבית. נימוקים: תסקיר חיובי, התמשכות מעצר הבית 7 חודשים	/	חיובי, המלצה להקלה בתנאי "מעצר הבית".
14	1961/03	ארסן חצטוריאן	10.3	פרוקציה	מעצר. הוגש תסקיר	תקיפת אשתו והכאתה בכל חלקי גופה בהיותו בגילופין	התנגדות לשחרור	מעצר. נימוקים: הימצאות האישה במעון לנשים מוכות אינה שיקול לשחרור, חשש לשלום האישה	/	התלבטות ביחס לשחרור; סכנה להישנות אלימות; האישה במעון מוגן; משאירים לשיקול דעת "מעצר בית" בבית חבר.

מס	בש"פ	נאשם	תאריך	שופט	תיק מחוזי	עבירה	עמדת המדינה	החלטה	נימוק להזמנת/ אי הזמנת תסקיר	תוכן תסקיר
15	1908/03	אברו כף אחמד	10.3	פרוקציה	מעצר. הוגש תסקיר	מסע של נהיגה פרועה תוך חציית צמתים באדום, הימלטות משוטרים, איום על שוטר	התנגדות לשחרור	מעצר. נימוקים: הנאשם שוחרר בעבר כתוצאה מפגם דיוני, מסוכנות ממשית, ולזול בחוק, עבר פלילי בעבירות תעבורה, מע"ת בר הפעלה, מסוכנות גם לפי שירות המבחן	/	סיכון גבוה להישנות התנהגות פוגענית, המלצה על חלופת מעצר
16	234/03	ילמה וודגה	5.3	דורנר	מעצר. לא הוגש תסקיר	אינוס ומעשה סדום בכת 12	התנגדות לשחרור	מעצר. נימוקים: נאשם בן 57, ללא עבר, אך נוכח עמדת שירות המבחן יש לעצרו, המשפט צפוי להיות קצר	/	אין המלצה על חלופה
17	1606/03	דמיטרי לויגולץ	5.3	דורנר	מעצר. הוגש תסקיר	/	התנגדות לשחרור	החזרת התיק למחוזי שידון בחלופה שהוצעה בתסקיר. נימוקים: גלגול שני של התיק, הבהרת החלטה קודמת של העליון	/	חיובי, המלצה לחלופת מעצר

מס	בש"פ	נאשם	תאריך	שופט	תיק מחוזי	עבירה	עמדת המדינה	החלטה	נימוק להזמנת/ אי הזמנת תסקיר	תוכן תסקיר
19	1728/03 1729/03 1809/03	1. שירה זלצמן, 2. רובין הרצברג, 3. חיים בלומנקרנץ	3.3	ביניש	מעצר. הוגש תסקיר	קשר, ייבוא סם, סחר	התנגדות לשחרור	שירה: שחרור למוסד גמילה. רובין: שחרור למעצר בית. חיים: מעצר. נימוקים: נאשמים בגילאי 18, 19; תושבי חו"ל; באו לישראל ללימודי קודש; שירה ורובין פחות דומיננטיות בשרשרת הסם.	/	נאשמים מכורים לסמים מגיל צעיר; המלצה על חלופת מעצר במוסד גמילה מוכר ביחס לשירה וחיים; רובין: מעצר בית.
20	1726/03	יניב דוק	2.3	ביניש	"מעצר בית". הוזמן תסקיר	עבירות שבוצעו בלשכת הרווחה	התנגדות להקלה בתנאי "מעצר הבית".	החזרת התיק למחוזי והזמנת תסקיר משלים לצורך דיון בהקלה בתנאי מעצר הבית. נימוקים: אשת הנאשם בחודש התשיעי, העבירות בוצעו על רקע מצוקה כלכלית, יש מקום לבחון האפשרות שיצא לעבודה.	/	/

מס	בש"פ	נאשם	תאריך	שופט	תיק מחוזי	עבירה	עמדת המדינה	החלטה	נימוק להזמנת/ אי הזמנת תסקיר	תוכן תסקיר
21	3609/03	פלוני	28.4	חשין	מעצר. הוגש תסקיר	סבא שביצע מעשי מין בנכדתו בגילאי 7-5	התנגדות לשחרור	מעצר. נימוקים: נאשם בן 71, חולני, ללא עבר, אולם מהתסקיר עולה מסוכנות; חשש לפגיעה נפשית בילדה כתוצאה מהשחרור	אין מקום לקבל תסקיר משלים; התסקיר הקודם הוגש לפני 4 חודשים; לא חל שינוי נסיבות.	לא ניתן לשלול מסוכנות לקטינים נוספים; הקטינה ובני משפחתה עברו תהליך רגשי מורכב
22	3601/03	משה נגיקשווילי	21.4 11.5	חשין	מעצר. הוזמן תסקיר	שוד בנסיבות מחמירות	התנגדות לשחרור	הזמנת תסקיר משלים ולאחריו מעצר. נימוקים: מסוכנות הנלמדת מהחומרה, תסקיר המבחן	לא ברור מדוע המחוזי סירב להגשת תסקיר משלים; נאשם ללא עבר, חולה בשחפת וצהבת, ניתוח לכריתת חלק מהריאה, ייתכן שמכור לסמים.	הנאשם כופר ועל כן קיים קושי בהערכת מסוכנות; בקשה להארכת מועד להגשת תסקיר משלים; בתסקיר המשלים: הנאשם מכור לסמים קשים, אינו ער לכך, מסוכן מאד, אין נכונות לגמילה.
23	3639/03	אריק כנפר	21.4	חשין	מעצר. לא הוזמן תסקיר	שתי עסקאות של סחר בסם (שמן גראס)	התנגדות לשחרור ולתסקיר.	מעצר. נימוקים: חומרת העבירה המעידה על מסוכנות, שתיקה במשטרה, עבר פלילי.	אין מקום לתסקיר: טיב העבירה, השמירה על השתיקה, העבר הפלילי.	/

מס	בש"פ	נאשם	תאריך	שופט	תיק מחוזי	עבירה	עמדת המדינה	החלטה	נימוק להזמנת/ אי הזמנת תסקיר	תוכן תסקיר
24	3591/03	אלי אזולאי * ראו החלטה מאוחרת מס' 74	4.21	חשין	מעצר. לא הוגש תסקיר	תקיפת אשתו, גרימת שברים בלסת, באף ובשיניים	שומרת על זכויותיה לטעון לאחר קבלת התסקיר	הזמנת תסקיר והחזרת התיק למחוזי	נאשם ללא עבר, משכיל, עובד, תקיפה בודדת של אשתו על רקע אירוע מסוים	/
25	3221/03	רמיל ארנוב	20.4 6.4	חשין	מעצר. לא הוזמן תסקיר	שוד של בת 70		הזמנת תסקיר; דחייה לבקשת שירות המבחן	נאשם בן 25, ללא עבר, התמכר לסמים	
26	3158/03	רמזי באזוב	15.4 6.4	חשין	מעצר. הוגש תסקיר	סחר בסם, הפרת "מעצר בית", ניסיון פריצה	התנגדות לשחרור לגמילה	הזמנת תסקיר משלים ולאחריו מעצר. נימוקים: הנאשם נכה צה"ל, מכור לסמים, אולם: עבר פלילי מכביד, ניסיונות גמילה בעבר כשלו, הפרת "מעצר בית".	מוסד גמילה הודיע כי הנאשם התקבל אליו	המלצה על טיפול גמילה; קושי בהערכת סיכויי השיקום
27	3411/03	פלוגי	14.4	חשין	*הארכת מעצר מעבר ל-9 חודשים	אלימות קשה כלפי בת זוג, תקיפה במוט ברזל של ידיד בת הזוג	בקשה להארכת מעצר	הארכת מעצר. נימוקים: מסוכנות קשה הנלמדת מחומרת העבירה, עבר פלילי מכביד, הנחייה להוספת מועדי הוכחות	אין מקום לתסקיר לבחינת גמילה, המעשים קשים ואישפוז אינו במקומו	

מס	בש"פ	נאשם	תאריך	שופט	תיק מחוזי	עבירה	עמדת המדינה	החלטה	נימוק להזמנת/ אי הזמנת תסקיר	תוכן תסקיר
28	3214/03	1. ג'מיל אלמצראתי, 2. תמיר מסעוד	14.4	חשין	מעצר. הוגש תסקיר	9 אישומי גניבת רכב ופירוק חלקים, הכשלת שוטר	התנגדות לשחרור	החזרת התיק לשלום. נימוקים: נפלה טעות בהחלטה, חסר דיון בשאלת קיומן של ראיות לכאורה	סוג העבירה (עבירות רכוש) מצדיקה הזמנת תסקיר	המלצה על חלופה
29	3361/03	פלוני	14.4	חשין	מעצר. הוגש תסקיר	חטיפת אשתו ותקיפתה עם אחרים	התנגדות לשחרור	מעצר. נימוקים: אין אפליה, מסוכנות הנלמדת מהעבירה ומהתסקיר	אין מקום לתסקיר משלים, הוגשו כבר שניים	הנאשם מסוכן
30	3295/03	סברי אבו כשאף	10.4	חשין	מעצר. לא הוגש תסקיר	ניסיון שוד; הנאשם נהג	התנגדות לשחרור ולתסקיר	מעצר. נימוקים: מסוכנות הנלמדת מהעבירה, עבר פלילי מכביר, טענות הגמילה אינן רציניות.	אין מקום לתסקיר, טענות הגמילה "טריות", עבר פלילי, חומרת העבירה	/
31	3131/03	איגור דריאבין	6.4	פרוקציה	מעצר. לא הוגש תסקיר	/	הסכמה לתסקיר	הזמנת תסקיר לגמילה/ לחלופה אחרת.		
32	2628/03	עקל מנצור	24.3	ריבלין	מעצר. לא הוגש תסקיר	שני מעשי שוד של אדם אחד	התנגדות לתסקיר ולשחרור	מעצר. נימוקים: עבירות של אלימות מסוכנות, עבר פלילי מכביר, ביותר	אין מקום לתסקיר בעניין גמילה נוכח טיב העבירה והעבר הפלילי המכביר	/

מס	בש"פ	נאשם	תאריך	שופט	תיק מחוזי	עבירה	עמדת המדינה	החלטה	נימוק להזמנת/ אי הזמנת תסקיר	תוכן תסקיר
33	3084/03	יעקב לוי בורה	1.4	פרוקציה			הסכמה לתסקיר	הזמנת תסקיר		

מאי 2003

34	4486/03 4493/03 4532/03 4591/03	1. כסאם וזהאבי, 2. שחר בוטביקה, 3. דניס אלחזוב, 4. ינאי לאלזה	29.5	מצא	מעצר. לא הוגש תסקיר	שוטרי מג"ב שהתנכלו לערכים, היכו אותם, גנבו מהם, וורקו אותם מהג'יפ בנסיעה. צעיר בן 17 נהרג. שיבוש והדחה.	התנגדות	מעצר של שחר, ינאי ובכאסם. החזרת התיק למחוזי בעניינו של דניס להזמנת תסקיר לבחינת חלופה. נימוקים: שחר וינאי היו הרוח החיה. באסם הנהג יכול היה לסכל. מעצרו מתחייב מחזקת המסוכנות וגם בשל החשש לשיבוש. חלקו של דניס קטן ונגור.		
35	4434/03	סרגיי פוגוליילג	25.5	מצא	מעצר. לא הוגש תסקיר	דקירת המתלונן בסכין מספר פעמים בעקבות קטטה	התנגדות לתסקיר ולשחרור	מעצר. נימוקים: מסוכנות ברורה, ספק אם הרקע למעשה הוא האלכוהול.	אין מקום לתסקיר לצורך גמילה. הדין בכך מקומו בעונש.	

מס	בש"פ	נאשם	תאריך	שופט	תיק מחוזי	עבירה	עמדת המדינה	החלטה	נימוק להזמנת/ אי הזמנת תסקיר	תוכן תסקיר
36	3697/03	מאמון עזרה	21.5	חיות	מעצר. לא הוגש תסקיר	חטיפה באיומי סכין וחבלה על רקע סכסוך כספי	התנגדות לשחרור	הזמנת תסקיר ואחריו מעצר. נימוקים: חומרת המעשים, תוכן התסקיר.	נאשם בן 28 ללא עבר	קיים ספק באשר לסולחה שנערכה, קושי באבחון מסוכנות, החלופות שהוצעו אינן מספקות
37	4433/03	אבטה אגניו * ראו החלטה מאוחרת מס' 49	21.5	מצא	לא הוגש תסקיר	/	התנגדות לתסקיר	הזמנת תסקיר והחזרת התיק למחוזי	נאשם בן 5.18 ללא עבר	
38	4242/03	דרכה ביינסון * ראו החלטה מאוחרת מס' 68	21.5	טירקל	מעצר. הוגש תסקיר			הזמנת תסקיר משלים	חייל אתיופי בן 21; המפקד מוכן לפקח עליו; התסקיר בחן חלופה אחרת	
39	4202/03	ולדימיר ריבקין	15.5	טירקל	לא הוגש תסקיר	/	הסכמה לתסקיר	הזמנת תסקיר והחזרת התיק למחוזי	בהחלטה קודמת של העליון הומלץ על חלופה	
40	4068/03	ירון אלהרר	15.5	מצא	מעצר. לא הוגש תסקיר	שתי מכירות של קוקאין בכמויות נכבדות	התנגדות לתסקיר	מעצר. נימוקים: חומרת העבירה, הנאשם אינו מכור אלא סוחר.	אין מקום לתסקיר גמילה. גמילה מקומה, בעיקר, בשלב העונש. לא חייבים להיענות לבקשת תסקיר.	

מס	בש"פ	נאשם	תאריך	שופט	תיק מחוזי	עבירה	עמדת המדינה	החלטה	נימוק להזמנת/ אי הזמנת תסקיר	חוכן תסקיר
41	3856/03	איהב מחמוד	5.5	חיות	מעצר. הוגש תסקיר	סחר בסמים ב- 3 הזדמנויות (מריחואנה, MDNA)	התנגדות לשחרור	מעצר. נימוקים: חזקת המסוכנות, אישיותו הבעייתית של הנאשם כעולה מהתסקיר	כן 21, עבר ללא סמים (עבר של ידי אבנים)	דמות הנאשם בעייתית, אמו של הנאשם חיובית, חלופת מעצר בבית האם.

יוני 2003

42	5290/03	מוצטפא אציליה	30.6	א' לוי	מעצר. הוגש תסקיר	איומים כלפי אשתו (3) אישומים) תוך כדי שבירת רכוש	התנגדות	מעצר. נימוקים: עבר מכביד באלימות במשפחה, נדרן למאסר, העבירות ברצו בסמוך לשחרור, אין ליחס חשיבות לעמדת האישה	/	שבירת הרכוש בלבד מעידה על יכולת להימנע מפגיעה פיזית, המלצה על מעצר בית
43	5411/03	סרגיי אברמוב	24.6	חיות	מעצר. לא הוגש תסקיר.	סרסרות לזנות (הובלת נשים שהוברחו לישראל), איומים, ניסיון להדחה	התנגדות	מעצר. נימוקים: עבירות השיבוש מונעות כאן השחרור, עיון חוזר לאחר עדויות הקרובה של העדה שהודחה	דחיית בקשה לתסקיר, שנימוקיה היו: העדר עבר, חרטה, תפקיד שולי (נהג)	

מס	כש"פ	נאשם	תאריך	שופט	תיק מחוזי	עבירה	עמדת המדינה	החלטה	נימוק להזמנת/ אי הזמנת תסקיר	תוכן תסקיר
44	5249/03	יריב זהבי	6.24	א' לוי	מעצר. הוגש תסקיר	שני אישומים של תקיפת בן זוג	התנגדות	מעצר נימוקים: מדובר באלמות מתמשכת סיגל דפוסי התנהגות תוקפניים מסוכן למתלוננת		הנאשם מסוכן למתלוננת
45	5314/03	1. ז'ק דהן, 2. דוד דהן, 3. ליאור אוחיון, 4. חנניה דהן	6.22	א' לוי	מעצר. לא הוגש תסקיר	סחר בהרואין וקוקאין (6 עסקות): נ' 1, 2 "בעלי" הסם; נ' 3, 4 בלדרים.	התנגדות	מעצר נימוקים: יש ראיות לכאורה וקמה חזקת המסוכנות	דחיית בקשה לתסקיר גמילה ביחס לנ' 4: נטש קודם למעצר הליך גמילה	
46	4839/03	דוד בוזגלו	19.6	טירקל	מעצר. לא הוזמן תסקיר	גניבת אקדח וביצוע עמו 4 מעשי שוד	התנגדות	החזרת התיק למחוזי להזמנת תסקיר גמילה נימוקים: העבירות חמורות והעבר הפלילי מכביר, אך הנאשם החל מיוזמתו בבדיקות לגמילה, אב ל-3 שעבר כמסגר ושירת בצבא עד להתמכרות		
47	4768/03	חאפז אלקורען	18.6	טירקל	מעצר, הוגש תסקיר	נהג במהירות, חצה רמזורים פגע באדם, פגע בניידת, סירב לקריאות שוטרים לעצור	התנגדות	מעצר נימוקים: תומרת העבירה, ביצוע העבירות תוך שהוא כמבחן	כן 23, הרשעה אחת בשוד, אביו נהרג לעיניו	המלצה על חלופה, אמירות מטרידות

מס	בש"פ	נאשם	תאריך	שופט	תיק מחוזי	עבירה	עמדת המדינה	החלטה	נימוק להזמנת/ אי הזמנת תסקיר	תוכן תסקיר
48	4823/03	חטיב יאסין	18.6	טירקל	מעצר. לא הוגש תסקיר	העברת 66 ק"ג חשיש ממקום למקום	התנגדות	החזרת התיק למחוזי לבחינת חלופה ובמידת הצורך הזמנת תסקיר. נימוקים: בן 24, ללא עבר, נשוי, עובד במקום קבוע		
49	5119/03	אבטה אגניו * ראו החלטה קודמת מס' 37	12.6	א' לוי	מעצר. הוגש תסקיר	דקירת נהג מונית ללא סיבה	התנגדותשכן בינתיים הגיוס נדחה	מעצר בית. נימוקים: צעיר שמעצרו הרסני, חיים קשים, סיום הבגרות, אמנם עבר פלילי אך שירות המבחן ממליץ	נאשם לפני גיוס	המלצה למעצר בית נוכח הגיוס הקרוב. הנאשם מכה על חטא. תנאי המעצר קשים מאד. משפחתו מתגייסת לעזרה.
50	4881/03	ליאור קביליו	9.6	א' לוי	מעצר. לא הוגש תסקיר	חלק מחבורה שהסיחה דעתם של בעלי רכבים, שכפלה את מפתחות ביחם והתפרצה לבתים וגנבה מהם	התנגדות	החזרה לשלום להגשת תסקיר לבחינת חלופת מעצר שתסיר המסוכנות	ללא עבר פלילי, גיל צעיר, השלכות המעצר על אישיותו	

מס	בש"פ	נאשם	תאריך	שופט	תיק מחוזי	עבירה	עמדת המדינה	החלטה	נימוק להזמנת/ אי הזמנת תסקיר	תוכן תסקיר
51	4887/03	עבד זלום	8.6	א' לוי	מעצר. לא הוגש תסקיר	שוד, עם אחרים, של דירה תוך כפיתת עוזרת הבית	התנגדות	החזרה למחוזי להגשת תסקיר לבחינת חלופת מעצר. נימוקים: הנאשם נעצר מספר חודשים אחרי האירוע ולא חזר לפלילים	לטענת הנאשם, הוא בן למשפחה מכובדת ובעלת אמצעים, גרר אחר חבריו	
52	4514/03	עבדאללה ג'ברין	2.6	מצא	מעצר. לא הוגש תסקיר	/	הסכמה לתסקיר	החזרה למחוזי להגשת תסקיר לבחינת חלופה		

יולי 2003

53	6509/03	שלמה סמיונוב	31.7 20.7	דורנר	מעצר. לא הוגש תסקיר	סחר ב־30 ק"ג חשיש	התנגדות	הזמנת תסקיר ובעקבותיו שחרור ל"מעצר בית". נימוקים: על אף חזקת המסוכנות והעבר הפלילי בעבירות רכוש, האמור בתסקיר המעצר משכנע.	/	הנאשם השתקם, נשוי, אב לילדים, עובד כעבודה קבועה, שירות צבאי מלא. המלצה ל"מעצר בית".
54	6705/03	עיסאם שיכה	31.7	דורנר	לא הוגש תסקיר.			הזמנת תסקיר.	/	

מס	בש"פ	נאשם	תאריך	שופט	תיק מחוזי	עבירה	עמדת המדינה	החלטה	נימוק להזמנת/ אי הזמנת תסקיר	תוכן תסקיר
55	6949/03	מוחמד זנון	31.7	דורנר	שלום – שחרור; מחוזי – מעצר. הוגש תסקיר.	סחר בסמים	התנגדות	שחרור בחלופה והחזרת התיק לשלום. נימוקים: המחלוקת בדבר ראיות לכאורה לא הוכרעה.	/	המלצה על חלופה
56	6678/03	עלי משראוי	31.7	דורנר	לא הוגש תסקיר.		התנגדות	הזמנת תסקיר לטיפול גמילה.		
57	6800/03	אחמד אבו שיכה	29.7	דורנר	הוגש תסקיר			הזמנת תסקיר משלים.		
58	6641/03	ענבوسی פארס	29.7	דורנר	לא הוגש תסקיר		התנגדות	הזמנת תסקיר		
59	6874/03	איילה ירחי	29.7	דורנר	לא הוגש תסקיר		לא נשאלה	הזמנת תסקיר		
60	5722/03	יניב חזן * ראו גם החלטה מס' 71 בהמשך	28.7	ג'ובראן	מעצר. לא הוגש תסקיר.	/	הסכמה	שחרור למוסד גמילה נימוקים: המלצת שירות המבחן, הסכמת פרקליטות.	/	המלצה על שחרור לגמילה מסמים
61	5771/03	אלי כהן	28.7	ג'ובראן	מעצר. לא הוגש תסקיר.	/	הסכמה בהמלצת ביה"מ	הנאשם יחזור מהערר ויגיש בקשה לשלום לעיון חוזר, במסגרתה יוגש, בהסכמת פרקליטות, תסקיר מעצר.	/	

מס	כש"פ	נאשם	תאריך	שופט	תיק מחוזי	עבירה	עמדת המדינה	החלטה	נימוק להזמנת/ אי הזמנת תסקיר	תוכן תסקיר
62	6573/03	ג'מעה אטרש	24.7	דורנר	לא הוגש תסקיר.			הזמנת תסקיר.		
63	6206/03	חיים לוי	20.7	גיזבראן	הוגש תסקיר	/	הסכמה לתסקיר	הזמנת תסקיר לבחינת חלופה חדשה		
64	6506/03	ברק צרפתי	20.7	דורנר	לא הוגש תסקיר	ביצוע עבירה תוך שימוש בסכין		דרישה מהמדינה להתייחס לראיות; הזמנת תסקיר		
65	5678/03	ולדימיר לוין	15.7	גיזבראן	שלום – שחרור, מחוזי הוגש תסקיר.	התפרצות לגניבה, הכשלת שוטר	התנגדות נוכח העבר הפלילי המכביד, לרבות שני מע"ת	שחרור בחלופה. נימוקים: עמדת שירות המבחן, החשש מפני הדרדרות בחזרה לסמים	ביצוע העבירות בעקבות פטורין, שגרמו לייאוש. מעצר יחזירו לסמים. המלצה על חלופת מעצר.	
66	6089/03	דוד לוי	16.7	חיות	שלום – שחרור; מחוזי הוגש תסקיר.	מכירת קנבוס והחזקת 3 ק"ג קנבוס	התנגדות	מעצר. נימוקים: הנאשם הורשע בינתיים ע"פ הודאתו, העבירות ברצו תוך כדי בדיקת התאמתו לגמילה במסגרת הליך אחר, חומרת עבירת הסחר.	הנאשם צעיר, עומד להתחתן, בת זוגו בהריון, אמו חולת סרטן, מתאים לטיפול גמילה, נמצא נקי מסמים. המלצה על תכנית שיקום.	

מס	בש"פ	נאשם	תאריך	שופט	חיק מחוזי	עבירה	עמדת המדינה	החלטה	נימוק להזמנת/ אי הזמנת תסקיר	תוכן תסקיר
67	6055/03	שריף בגלוב	13.7	חיות	מעצר. לא הוזמן תסקיר.	שוד מועדון באולינג תוך שימוש בנשק. הנאשם הנהג	התנגדות	מעצר. נימוקים: עבר פלילי מכביד, ניהול הליך פלילי נוסף בגין ביצוע שוד דומה	לא הוזמן תסקיר על אף בקשת הנאשם. תשומת לב הרשויות הוסבה לחובה להלינו על מיטה ולניסיון אוברני במעצר	
68	4242/03	דרכה ביינסון * ראו החלטה קודמת מס' 38	9.7	טירקל	מעצר. הוזמן תסקיר.	אינוס בת 11.5 ואיומים	התנגדות	הזמנת תסקיר משלים ולאחריו מעצר. נימוקים: אין דרך להפיג המסוכנות.	חייל בן 21, יש לבחון נכונות הצבא לשמש כחלופת מעצר	לא ניתן לשחררו לצבא לאור התנגדות הצבא, "מעצר בית" בבית הסב לא יספיק, סיכון להישנות המעשים.
69	5771/03	אלי כהן	9.7	גי'ובראן			הסכמה לתסקיר בהמלצת ביה"מ	הזמנת תסקיר		
70	5888/03	דקל קריטי	9.7	גי'ובראן	מעצר. לא הוגש תסקיר.	שוד, פציעה, החזקת נשק, איומים, השמדת ראיה	התנגדות	מעצר. נימוקים: חומרת העבירה, עבר פלילי עשיר למרות הגיל הצעיר.	סירוב לתסקיר גמילה. גמילה מקומה, ככלל, לאחר ההרשעה.	
71	5722/03	יניב חזן * ראו גם החלטה מס' 60 לעיל	8.7	גי'ובראן	מעצר. הוגש תסקיר.		הסכמה לתסקיר	הזמנת תסקיר לגמילה		

מס	בש"פ	נאשם	תאריך	שופט	תיק מחוזי	עבירה	עמדת המדינה	החלטה	נימוק להזמנת/ אי הזמנת תסקיר	תוכן תסקיר
72	5881/03	ליאור אביטן	8.7	גי'בראן	מעצר.	סחר בסם, תיווך בסם, שימוש בסם	התנגדות	מעצר. נימוקים: חומרת העבירה בסחר, רצף של עבירות סמים.	סירוב לתסקיר. נאשם בן 29, לא מעירה חר פעמית.	
73	5665/03	ניסים מלול	3.7	גי'בראן	מעצר. הוזמן תסקיר.	ביחד עם אחיו: החזקת כדורי MDMA וכן חשיש בכמות מסחרית	התנגדות	מעצר. נימוקים: הנאשם הודה במשטרה וטען שהסם שלו ולא של אחיו, חזקת מסוכנות בעבירות סמים, שחרורו של האח אינו חזות הכל.	דחיית טענת הסנגוריה לפיה הסמכות לבחון חלופת מעצר אינה נתונה לשירות המבחן	אין המלצה על חלופת מעצר.
74	5773/03	פלוני * ראו החלטה קודמת מס' 24	3.7	גי'בראן	"מעצר בית". הוגש תסקיר	חבלה חמורה של אשתו: הטחתה ברצפה, בעיטה, חנק, הטחת ראשה בקרב המיטה, שברים בלסת, באף, בשיניים	ערר על החלטת שחרור	מעצר נימוקים: מסוכנות יתרה של הנאשם, המסוכנות העולה מהתסקיר	הזמנת התסקיר בעקבות החלטת ביה"מ העליון	א. הנאשם מסוכן לאשתו, ואין מקום לבחון חלופה ב. לפי הנחיית ביה"מ, בחינה של חלופת מעצר אצל קרוב הגר רחוק: החלופה ראויה, אך קיימת ולכן

מס	בש"פ	נאשם	תאריך	שופט	תיק מחוזי	עבירה	עמדת המדינה	החלטה	נימוק להזמנת/ אי הזמנת תסקיר	תוכן תסקיר
75	5438/03	פלוגי	1.7	חיות	מעצר. לא הוגש תסקיר.	תקיפה קשה של בנו: הכאה בחגורה, דקירה במחט, הוצאת המרפק ממקומו, חיתוך הסנטר בסכין; תקיפת אשתו.	התנגדות	מעצר. נימוקים: מסוכנות הגלמדת מהחומרה היתרה של העבירות	סירוב לבקשת תסקיר. נימוקי הבקשה היו: העדר עבר, עולה חדש, עובד במקום קבוע, דרוש סיוע טיפול	
76	5291/03	יוסף חטאב	1.7	א' לוי	מעצר. הוגש תסקיר.	שוד, תוך שימוש באלימות, של אישה שהחזיקה תיק, תקיפת שוטר	התנגדות	החזרת התיק לשלום להזמנת תסקיר משלים. נימוקים: אמנם, התנהגות הנאשם מעידה על מסוכנות, וכן קיומם של שני כחבי אישום נוספים בפרשיות דומות. אך שירות המבחן דחה את החלופה שהוצעה (פיקוח האב) בלי לדבר עם האב. מן הראוי ששירות המבחן ידבר עם אביו ואחיו של הנאשם.		הנאשם אינו ער לבעייתיות בהתנהגות והחלופה שהוצעה אינה מספקת